

"Les ferides rebudes enforceixen i ennobleixen.
Tota dolor soferta capacita per a comprendre millor.
Els fracassos, les adversitats, donen mesura i dimensió.
Les dificultats de la vida aguditzen l'enginy, forgen caràcters i templen voluntats.
Les llàgrimes plorades capaciten per veure-hi millor.
Els sofriments aporten saviesa i transcendència"

L'ESTEL

paisoscatalans.org/estel
E MAIL focifum@teleline.es

A.P.P.E.C
ASSOCIACIÓ
DE PUBLICACIONS
PERIÒDIQUES
EN CATALÀ

ANY XX. NÚMERO 458

1er DE MAIG DEL 2001

PREU: 300 PTS - 1,80 euros

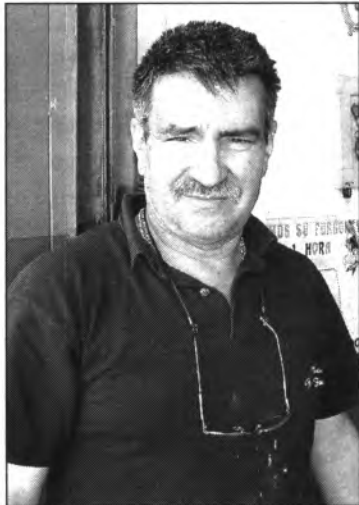
POLÍGON DE SON CASTELLÓ

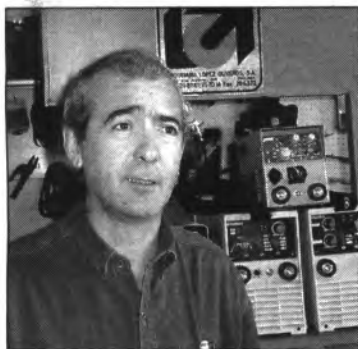
Fa 3 anys que en Pep Carbonell i en Pau Oliver regenten la Cantina Lladó al carrer dels Saboners de son Castelló. Les al·lotes més garrides del l'entorn hi van a berenar. Tel. 610 049 545

En Miquel Rullán és l'amo jove de l'empresa Magatzems Rullán de subministres industrials al carrer Nureduna de Ciutat. El magatzems i taller són al Carrer del Gremi dels Saboners a son Castelló. El seu padri Miquel i el seu oncle avi Jaume obren aquesta empresa l'any 1946. Tel. 971 464 500

Fa 25 anys que en Guillem Femenies va obrir el Taller de cotxes Femenies a un passatge de la Gran Via Asima, 38 del Polígon de son Castelló. Tel. 971 432 501

Fa 16 anys que els germans López Oliveros obren l'empresa de maquinària per a tallers de metalisteria i per a la indústria nàutica, López Oliveros al Polígon de son Castelló. Tel. 971 757 014

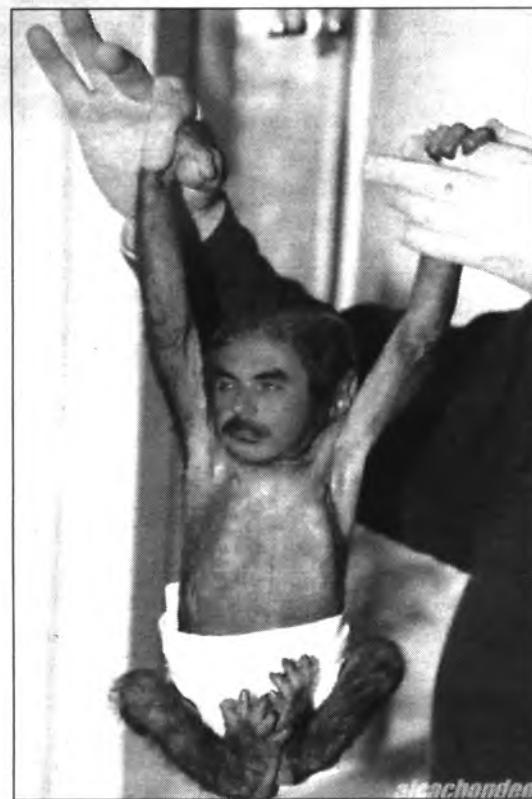
Fa 50 anys que en Karl Oberst va obrir l'empresa d'embotits alemanys Oberts al carrer Bartomeu Pascual de Ciutat. Ara fa 4 anys que es traslladà al Polígon de son Castelló. En Karl se casà amb una pollencina i avui els seus fills i nores treballen i dirigeixen l'empresa familiar. Tel. 971 430 106

Fa 5 anys que en Joan i na Maria regenten el Restaurant Joan i Mari al carrer Tintorers de son Castelló. Són del Barça. El local és la seu del club de futbol Marratxí. Despatxen menús a 850 ptes. Tel. 971 431 142

RÀBIES DE CÈSARS:

Dedicat al tirà nazi Cosemaia Aznar, criat del "Banc Santander Central Hispano", per avarícia pudenta

L'home del bigoti, al llarg dels vergers florits, camina, levita negra, i el cigar entre les dents.
L'home de Valladolid recorda les flors del Palau del Pardo
-I a voltes el seu ull las té esguards ardents...
Car el President és ebri de 20 anys de vol!
S'havia dit a si mateix: "Ara bufaré la Llibertat amb gran delicadesa, com si fos un cresol!"
Però, ah, la llibertat torna!. I se'n sent aclaparat!
Roman pres dels diners i de l'avarícia.
-Oh! quin nom als seus llavis bocabadats tremola? Quina pena implacable el mossega?
No ho sabrem pas. Té l'ull mort del peix passat.
Potser el record del General momificat el rossega
-I guaita com s'enfila del seu cigar encès com als vespres de la Zarzuela, un núvol blau i espès.Ω

Tot per a "ellos": P.P. fartons nazis insaciables

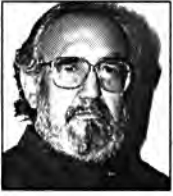
- Aeroport: a Madrid tenen Barajas, ampliat, i parlen de fer un altre aeroport; tot això ho paga el govern central. A Barcelona el Prat només té dos pistes i el govern central contínuament posa bastons a les rodes per ampliar-lo a una tercera pista (fa anys que se'n parla i així estem).
- TAV: Piqué diu que és un gruege comparatiu unir el TAV amb l'aeroport de Barcelona, que cap aeroport ho té... però això està previst de fer a Madrid!
- Metro: Cascos diu que no pagarà ni buscarà fons europeus per al metro de Barcelona (línia 9, que va fins a l'aeroport), però ha pagat el 85% de les obres del metro de Madrid de l'últim any. Ω

SETMANA SANTA ESPANYOLA

A quien soltamos: a Jesús o a Barrabás?

A Barrabás, a Barrabás, que Jesús e polaco!

Especial dedicat a CIUTAT DE MALLORCA
Si vos ha agradat, telefonau al 971 26 50 05 i el vos enviarem cada quinze dies

Foc i Fum

MATEU MARIÓ DE SANT JOAN

135 morts, milenars de ferits i moltes destrosses han causat les carreteres durant aquests minivacances de Setmana Santa a l'Estat espanyol. I ningú diu res. Ningú es queixa de les males carreteres, de les infraccions dels conductors, de les seves borratxeres, dels qui condueixen sota l'efecte de les drogues, dels qui se dormen al volant. I això, aquest allau de morts, baldats i cotxes destrossats te un culpable: el Govern espanyol que no te les carreteres en condició i que no multa amb la contundència necessària als infractors de les normes de circulació. I ningú demonitza al Govern espanyol per això.

En canvi, els mitjans de comunicació espanyol, si que demonitzen al poble basc que, en temps de pre eleccions,

durant aquesta mateixa Setmana Santa, no han mort ningú, no han ferit ningú i no han fet molts més destrosses al carrer, incendis a contenidors i caixers automàtics que a altres nacions de l'Estat espanyol. La capacitat demonitzadora dels poderosos governants que paguen sumes mil milionàries dels nostres impostos als seus mitjans de comunicació i als seus periodistes mercenaris fan el miracle de que l'opinió pública a l'Estat espanyol sia en la seva majoria antibasca i anticatalana quan la culpa de tot el que passa a la península Ibèrica, llevat de Portugal que s'independitzà a temps, és dels senyors feudals de Castella.

Hem vist que pel polígon de son Castelló, i suposam que també per altres llocs de Ciutat se reparteix de manera gratuïta

un periòdic foraster que se diu *Ciutat de Mallorca*. I diem que és foraster perquè de mallorquí només en te el títol i un article. Nosaltres que som gats vells, auguram una vida curta i trista a aquesta publicació, perquè "en Regalat ja és mort". Ho va regalar tot i va morir de fam, com diu la dita popular. Les impressores te fiblen amb les seves factures, el paper ha pujat un 21% els darrers mesos, i si no pagues al contat s'ha acabat el bròquil. Els polítics posen pocs anuncis i mal pagats i els empresaris els posen petits i pocs, i quan regalau diaris heu de pagar el personal que els reparteix. Total, el negoci de na Peix Frit, que comprava el peix car, el fregia i el venia barat. A més de forastera, aquesta revista és més gonella que en Pep Gonella, aquell que tenia un ca de bou, i avui el gonellisme a Mallorca te menys seguidors que el blaverisme al País valencià. Hi hem vist un anunci de l'Ajuntament de Ciutat i un de la Conselleria d'Interior del Govern balear i poca cosa més. Auguram a aquesta revista una vida

tan curta com la de la revista *Nord* que editava a Pollença en Miquel Segura i Aguiló, aquell de l'operació MAPAU que va fer votar els argentins a Formentera i a altres llocs de l'Estat espanyol i que ara té un disgust d'allò més gros perquè s'ha descobert el pastís i els jutges han pres cartes en l'assumpte. Que ja havia acabat amb la revista *Sa Pobla*, i que més tard editava *La Niña de tus ojos* que s'enviava als emigrants balears a Sud Amèrica i va costar un ronyó dels nostres impostos

al Govern Balear d'en Jaume Mates. *D'Illes Press* i *Sovint* que editava n'Antoni Alemany, fardada d'anuncis del Govern Balear d'en Canyelles i d'en Jaume Mates, *Noves* que editava en Francesc Seguí amb l'ajuda de ningú, una revista que editava en Joan Pla al terme de Calvià de la qual ningú recorda el nom i d'altres engendres forasters el fi dels quals és perpetuar la colonització castellana a la nostra terra i substituir la nostra llengua per la seva. Ω

Els forasters abusen de la nostra innocència

PERE FELIP I BUADES

Innocència i candidesa. O potser beneïtura, molt beneïts som els mallorquins que encara conservam la nostra llengua i en feim us en les nostres converses quotidianes, radiofòniques o televisives, cosa que per altra part ens defineix com a poble. Són senyes d'identitat pròpies que ens diferència dels invasors que patim que, amb les seves cultures i llengües: castellans, alemanys, africans de diferents llengües i ètnies, estan maltractant el nostre viure de cada dia, agredint de mala manera a la nostra llengua, posant-la en perill i posant en perill a més la nostra convivència social i política. I em refereix a invasors de la calanya dels rabascos, que n'hi ha molts- o de les entitats polítiques com ASI o el partit andalusista i algunes cases regionals a les nostres illes que rebutjen de manera oberta qual-

sevol classe d'integració a la nostra cultura i llengua.

Que van avançant en els seu propòsit és evident, ajudats pels mitjans de comunicació espanyols i pels partits polítics espanyols com el PP i el PSOE i els sindicats estatals CSIF, CCOO, UGT, etc. I els mallorquins menenforistes o els renegats i esquizofrènics que militen i voten al PP i al PSOE que segueixen vivint als llims i no se n'adonen de que va la pel·lícula. Una pel·lícula en que nosaltres, els illencs ens ha tocat fer el paper dels indis, aquells que van ser despullats de la seva terra, del seu or, de les seves praderes de caça, dels seu normal desenvolupament cultural i religiós, aquells que van ser confinats en reserves sent el seu territori ocupat, i substituïda la seva cultura, llengua i ètnia per la cultura, llengua i

ètnia dels invasors els quals per aconseguir els seus objectius no sols tenen les seves armes de destrucció sinó també mitjans de comunicació afins i els partits i entitats socials integrats en la seva majoria per mallorquins, menorquins i eivissencs que posen els seus mitjans a disposició del PP espanyol, el de n'Aznar que vol imposar una sola llei, una sola pàtria, un sol Déu i una sola llengua, la seva, la castellana per suposat. No en va, n'Aznar és descendent dels castellans que depredaren Sud Amèrica i altres territoris mentre pogueren. Aquests castellans d'ara, vinguts a menys, se conformen en depredar els Països Catalans i liquidar la seva cultura i la seva llengua.

I, anem als fets: el passat dia 14 de març, al diari *El Mundo* feia menció a les cases regionals de Mallorca que expressaven la seva indignació pel fet que

enguany, les cases regionals no havien estat convidades a participar a la Diada de els Illes Balears con ho havien estat els anys del Govern del PP, acusant al Govern Balear de no haver-los subvencionat amb les seves 500.000 ptes a cada una d'elles a més d'instal·lar-los les casetes, la vigilància i tota la infraestructura per tal que ens poguessin mostrar una vegada més el seu folklore, la seva cultura, les seves tradicions i la seva gastronomia.

El passat dea 27 de març, en el diari *Ultima Hora*, apareixia una ressenya on s'expressava la indignació del Partit Andalusista en Balears pel fet que la casa regional no hagués participat en la celebració de la Diada Autònoma i especialment per no haver cobrat les seves 500.000 ptes pels dos dia de guàrdia que havien d'haver realitzat en el Moll Vell, apart del fet que no havien pogut poten-

ciar encara més la seva presència cultural dins de la nostra societat en un data tan senyalada.

Aquest mateix dia, apareixia al diari *Ultima Hora* un breu en que el grup municipal d'Unió Mallorquina de l'Ajuntament de Ciutat demanava una millor protecció a la cultura popular de les Illes Balears. Crida l'atenció que hores d'ara, encara no hi ha una llei del Parlament que garanteixi la protecció, difusió i presència de la cultura autòctona en l'apartat festiu i popular.

Com cada any, i ja en van molts, ens crida l'atenció la convocatòria que ens convida a acudir i participar a l'esclat de cultura popular i festiva andalusista/espanyola de la Feria de Abril que se celebra en aquestes dates amb una ajuda de mes de vint milions només de l'Ajuntament de Palma.

D'altra banda, ens consta que associacions culturals que treballen per fomentar la cultura autòctona, els han denegat ajudes o subvencions de l'ordre de les 100.000 ptes.

En una paraula, me reafirm en la frase que encapçala aquest escrit. I el que més em dol és la constatació que aquesta realitat és deguda a la inconsciència de molts de illencs, ignorants de la seva història i de la seva ascendència. Ω

PATRICIA

PERRUQUERIA UNISEX EUROPEA AFRO-AMERICANA

TOT TIPUS DE TRUNYELLES, EXTENSIONS, PÈL COSIT, TENYIT FIXOS I TEMPORALS, PERMANENTS, TALLATS, EMMOTLLATS, POSTISSOS, CUES, PERRUQUES, MAQUILLATGE, MANICURA, PEDICURA... PRODUCTES AFROAMERICANS

CARRER DE JERONI POU, 4

CIUTAT DE MALLORCA

TEL. 971 465 094

X E R R A D E S A I N T E R N E T

Feixisme a les aules. Caps rapats

Sóc estudiant universitària i per les tardes dono classes de repàs en una acadèmia. Els meus alumnes tenen edats compreses entre els 13 i els 17-18 anys, és a dir, són estudiants d'educació secundària. Durant el poc temps que porto treballant-hi, he pogut observar en primera persona certes actituds molt alarmants; d'altres, me les han explicat els mateixos alumnes. El motiu del meu escrit és descriure fins a quin punt el feixisme està inserit en la societat, començant pels joves, i demanar que entre tots els antifeixistes fem alguna cosa (movilitzacions, manis, pintades reivindicatives, pressions als instituts que toleren massificacions de joves feixistes, etc) per posar en evidència un fet que la societat passa per alt, segurament perquè estem en una societat (i en un estat) feixista.

La MAJORIA dels meus alumnes duen símbols franquistes i nazis a agendes, carpetes, llibres, estotjos, roba,... a tot arreu on poden entaforar-los. Símbols grans, visibles, ben dibuixats i ben pintats. Se'n senten orgullosos i en fan ostentació. Els altres alumnes, els que no els duen, no sembla pas que els molesti, els contesten amb una rialleta, sense donar-li més importància, cosa que per mi no és res més que una gran complicitat, perquè, això sí, el dia que em van veure una estrella roja em van demanar milions d'explicacions, tot alarmats. Al principi jo els cridava l'atenció i els preguntava si de debò saben el que aquesta ideologia significa, però al final he optat per guardar-me la ràbia, perquè el seu comportament violent i terrorista pot fer que t'esperin per apallissar-te al final de les classes, et punxin les rodes del cotxe, t'amenacin,... tal i com ells mateixos expliquen que els fan als seus professors d'institut.

Un dia un noi de 13 anys em va explicar, rient, que el seu professor de música duu esvàstiques nazis i altres símbols franquistes a la roba, i que a classe els posa música de «Chasis», «Pont Aeri», «Area» i altres discoteques conegudes principalment per ser llocs de reunió setmanal de joves feixistes. Doncs en això consisteixen les classes de música. Un dia, per fer-li una gracieta, van pintar amb rotulador permanent una enorme esvàstica nazi al terra de la classe. No la van poder esborrar, i el professor va necessitar l'ajuda del personal de neteja de l'institut. I a partir d'aquest fet tan greu, cap pare no va donar el crit d'alarma ni va treure immediatament el seu fill de l'institut, ni cap altre professor es va escandalitzar, ni han expedientat el professor, sinó que continua tranquil·lament donant classes de «música» als nois i noies. No em vull ni imaginar què hagués passat si s'hagués pintat un «visca terra lliure» al terra o alguna altra frase que no m'atreveixo a escriure perquè em podrien caure de 3 a 5 anys de presó per apologia al «terrorisme». Per cert, aquest institut és l'I.E.S. Ferran Casablancas de Sabadell, que se sàpiga.

Més cosetes. A la nostra classe hi tenim un mapa de Catalunya on continuament hi dibuixen símbols feixistes, així com frases com «white power» o «españa». Estic CAN-SADA d'esborrar-los i que tornin a aparèixer. Un altre noi, del mateix institut que l'abans esmentat, em va dir, tan tranquil·lament, que la marca del jersei que duia (ara no recordo quina és) és el nom d'un gimnàs d'Anglaterra que van cremar uns nazis perquè hi anava gent negra. I això ho diu com la cosa més normal del món, i en veritat ho deu ser, quan ningú es va escandalitzar per això. Un altre noi, aquest catalanoparlant, em va dir que es canviaria d'institut perquè està ple de feixistes que no deixen d'increpar-lo per parlar català (i que consti que aquest noi no té res d'independentista) i que, atenció amb la dada, com que aquests són majoria, els professors fan les classes en castellà.

Un altre dia, un dels nois que tenia com a alumne, que és independentista, va patir un intent de linxament per part d'aquests feixistes davant mateix de l'acadèmia. Va ser aquest mateix noi qui, uns dies després, em va demanar si podia plegar abans per anar a la manifestació antifeixista, cosa a la qual, evidentment, vaig accedir. Només sortir per la porta, un dels nois em va dir: « a mi, los chavales como este me dan pena, tan jóvenes y ya metidos en política ». Sense comentar. Només us diré que aquest noi és fill d'un «policia nacional» de Badia del Vallès i em va explicar que el seu pare té constància que a les comissaries de Sabadell i de Castellà «pasan cosas». Quines coses? Us les podeu imaginar. A ell, però, no li importa la política, no. Menys mal.

Un altre noi em va dir que ha patit atracaments per part de companys seus de classe d'estètica feixista i que continuament es produeixen robatoris de mòbils, roba, material, etc.

A les parets de l'I.E.S. Can Jofresa de Terrassa hi ha dues pintades. A la primera hi posa «Visca Terra Lliure!». A la segona hi posa «Franco» i la «o» té forma de símbol franquista. La primera ja l'han tapada amb pintura, per bé que encara es pot llegir perquè ha quedat desdibuixada. La segona està intacta. I estan just de costat, una al costat de l'altra. El panorama és clarament

exemplificador del què passa en la societat: hi ha coses que molesten, i molt, i n'hi ha que no tant.

La qüestió és que, pel que visc cada dia a l'acadèmia i pel que m'expliquen, aquests joves, que no són pocs, són uns terroristes (perquè indueixen terror en la gent, sobretot en la que no pensa com ells), uns violents i, en definitiva, un perill públic. I tot i així, ¿com és que a ells no se'ls aplica la Llei Antiterrorista? ¿com és que a ells la Llei del Menor no els afecta per res? ¿com és que la policia no fa una operació, amb el nom de, per exemple, «nido del águila», als locals feixistes on es reuneixen, arxiconeguts per tothom degut a l'enorme publicitat de què disposen (Chasis, Pont Aeri, Area,...)?

La meua opinió és que aquestes actituds són durament represaliades perquè, senzillament, no posen en perill el sistema, perquè el mateix sistema és un sistema feixista. Només vull acabar instant a tots i a totes a movilitzar-nos contra aquestes actituds (en forma de pressió cap aquests instituts que toleren un alumnat com aquest i pressió contra aquests mateixos ninots) tot pensant que, algun dia, no tindran cabuda a la nostra casa.

Açò que expliques no m'estranya en absolut, i moltes voltes la culpa la tenen els pares, que els hi donen una educació d'aquest tipus, és a dir, feixista, de poc respecte vers allò no castellà i àdhuc repulsa.

A un amic meu independentista el varen apunyalat per l'esquena quan eixia d'un gimnàs.

Sortosament va sobreviure, però és bo saber que van actuar quatre contra un, àdhuc en aquestes accions són democràtics els feixistes «pelats» espanyols. Només cal veure el crim de la Vila Olímpica, però com que eren pro-castellans doncs no passa res, al carrer i santes pasqües.

Segurament sabràs que la majoria d'aquests nanos són capbuïts que no saben el significat del «franquisme» i el «feixisme» de començament de segle passat. Si d'altres xavals fan de seguidisme és per pura ignorància, però la majoria no tenen la culpa. I què es pot esperar si el govern castellano-feixista (representat amb Julia Garcia Valdecasas al Principat) permet cada any a en Fernando Sáenz de Ynestrillas i els seus deixebles manifestar-se a la Plaça dels Països Catalans de Barcelona ? A sobre els justifiquen ! A Alemanya, en canvi, està totalment prohibida la creació de partits feixistes, malgrat que ja ho van intentar amb l'NPD.

Personalment estic radicalment

en contra de prohibir cap partit, perquè em considere radicalment lliberal en eixe aspecte. Tampoc sóc partidari de prohibir cap manifestació ni acte, siga del tipus que siga, ni tan sols de tipus falangista, contrari a les meues idees i principis. El problema és quan es permet la llibertat d'expressió a persones que han mort persones o han estat implicades en assassinats, com és el cas de n'Ynestrillas en l'assassinat de Josu Muguruza a Madrid, i a més aquesta persona reafirma les seues idees imperialistes injustificables. Tothom té a dret a expressar-se, àdhuc crec que s'ha de perdonar tothom, però el que no es pot fer mai es permetre salvatjades i justificar-les. D'açò ja n'estem tips. Ja n'hi ha prou d'humiliacions al poble català !

Respecte a aquells xicotets d'idees feixistes allunyant-te no aconseguiràs res, hem de prendre contacte amb ells i fer-los raonar, no buscar l'enfrontament. Això seria, en tot cas, el darrer recurs si no canvien d'actitud, però se'ls ha de donar marge, puix bé podrien adonar-se que s'equivoquen.

Si els hi veus una svàstica els hi dius en català : « Nano, on vas amb açò ? Pensava que açò ja havia desaparegut ! », o qualsevol ximpleria semblant, en cap cas aïllar-los, sinó se sentiran més forts i creuran que fan bé i que els tenim por.

Apologia del terrorisme ? No home, no, no ens hem de callar, al final tot serà prohibit, àdhuc parlar català ! Que tens por d'una «Garzonada» ? Essent uns porucs no canviarem res, molta gent lluita per la llibertat d'expressió, i els franquistes poca cosa tingueren a veure, per molt que ara vajan d'europistes i s'inventen coses. Arreveure ! Visca la terra lliure !

«La ocasión la pintan calva»(com dirien els castellans). La meua experiència és semblant a la teua, jo donava les pràctiques del CAP en l'I.E.S. Santa Eulàlia de Terrassa i em vaig trobar amb nanos (NO UTILITZE LENGUATGE SEXISTA, tot i que no dubte que hi hauran xiquetes que també seran així) dibuixant tot orgullosos coses com les que tu descrius en les llibretes i vestint-se d'aquella fatxa. El professor(un erc-ex psan, per a més senyes) es limitava a comentar-ho en les tutories. Aquest professor per a que vajes donant-te compte de com és, em recriminava que li parlés en un exercici, on parlava de ciutats catalanes, de ciutats tant importants històricament com Maó, València, o Alcoi i em manava a que em preocupés del Zaplana. És a dir, que no tenim prou amb els enemics per a que ara ens ixquen esquarteradors dins de l'in-

dependentisme. Jo per la meua part ja he fet -seguint el bon consell del company CALABUIG- una visita a l'esmentat individu per comentar-li-ho i continuaré insistint.

Gràcies a totes i tots els que doneu bons consells. Estem per a ajudar-nos i entre totes i tots podem. SALUT I VISCA LA TERRA, LLIUREEEEEEEEEEEEEEEEEEE!!!

Com a Vallesà és evident que no puc girar el cap enfront d'unes dades tan descoratjadores. La veritat és que la situació tal i com ens la pintes és desoladora. Conec poc o molt la situació del Vallès i el què exposes és cert i habitual, com també és cert que, tot i que en menor mesura, també passava fa uns anys quan nosaltres anàvem a l'institut. La veritat és que per Sabadell i Terrassa et quedés flipat de la immensa quantitat de nazifeixistespanyolistes que hi ha. Ben plens de banderes espanyoles cosides fins als calçotets (suposo)... En fi un conjunt de complets feixistes de la pitjor classe i fortament agressius.

També he tingut contactes acadèmics i sé perfectament el que dius: nanos (també noies) amb símbols fatxes per tot arreu, fotos de l'exèrcit espanyol per forrar les carpetes, actitud agressiva, cara de menyspreu quan els parles en català...

I per acabar-ho d'adobar fins i tot molts són fills de catalanoparlants i reneguen de tot el que fa referència a Catalunya. A més en certa manera es van fent mica en mica els amos dels instituts i agafen un tipus de «prestigi» i deixen desarmats a molts joves que no saben com respondre-hi.

Abans també n'hi havia de feixistes d'aquests però la majoria no anava a l'institut i la cosa quedava molt marginal, ara en canvi s'estan estenent i ho hem de parar!

La tàctica és menysprear les seves actituds, que vegin que no t'impressionen ni t'espanten (això ho expresses als teus col·legues), que simplement les seves idees no les trobes suggerents ni estimulants, que sols fan tuf de naftalina, que són fins i tot ridícules, que els trobes avorrits, lletjos, poc interessants...

Jo he fet classes de repàs a molta gent i m'ha funcionat prou bé.

No voldria acabar aquest escrit sense dir una altra gran veritat com que hi ha també MOLTA GENT JOVE INDEPENDENTISTA I D'ESQUERRES que està disposada a no deixar-se trepitjar per aquests gamarussos i que els hi està plantant cara cada dia. Joves d'arreu de les nostres ciutats i de tots els barris. Per ELLS i ELLES, per la TERRA i per la LLIBERTAT!!!!!! Ω

L'entrellat irreverent (I)

Cap a un avenç

JOAN SORELL I ADROVER

No havien passat més de vint minuts des de que n'Eduard havia començat a passejar per les Rambles de Barcelona, partint des de la Plaça de Catalunya. Arribà fins a la de Santa Mònica, al costat de la Plaça del Teatre, i li cridaren l'atenció els cartomàntics que allà hi havia.

No tenc gaire doblers, però en duc prou perquè em lleixin el futur, el que m'espera en aquesta ciutat que acab de conèixer, pensava l'al·lota.

S'acostà cap a una de les tiradores de cartes del tarot dels misteris majors i li preguntà: Quan em cobrarà per explicar-me els propers vint anys de la meua vida?

Un «talego» i mig, respongué la cartomàntica.

Doncs, em va bé, podem començar, l'indicà n'Eduard.

Seu, li digué l'endevindora, i començà a barrejar les cartes. No convé que et faci preguntes abans d'esbrinar jo les respostes, per això val més que de moment ens mantenguem una mica callades, afegí.

No sé si m'estic arriscant massa, potser m'acost cap a un avenç per mirar-lo des de la part de dalt, i hi puc caure, pensava la intrigada clienta.

La cartomàntica acabà la barreja i començà el procés de lectura, mitjançant el mètode de Josephin Peladan, amb els 22 misteris majors. En primer lloc, demanà a la consultant que digués un número entre l'1 i el 22.

El 7, per no fer-me molt amunt, respongué n'Eduard.

Fet això, l'endevindora digué que tot seguit li explicaria quin significat té l'elecció que havia fet del setè número.

T'he de dir, començà, que has elegit el que els cartomàntics considerem el «número perfecte». Indica el moviment estable, el punt de satisfacció, el moment de posar esment i la possibilitat de fer realitat equilibris existencials concrets i satisfactoris. Per això, posa't tranquil·la, que no et passarà res extraordinari i lamentable, expressà la cartomàntica.

Per cert, em dic Justina, li digué, advertint que no s'havien presentat.

Jo em dic Eudurne, i som del País Basc, de Bilbo.

Bé, veus?, ara que m'has dit el número, aniré extenent les cartes segons aquesta xifra, el 7. En col·locaré una a l'esquerra, una a la dreta, una damunt i una a baix, en forma de creu i deixant un espai enmig per posar-hi la cinquena carta. Aquesta última, la trauré a través dels números dels misteris que hagin sortit a la primera tirada, deia na Justina.

Ho va fer, i la tirada va sortir de la següent manera: a l'esquerra El Diable (XV), a la dreta El Penjat (XII), a damunt l'Emperador (VIII), i a baix l'Emperadriu (III). La xifra per extreure la cinquena carta resultà ser, curiosament, el 7. Una vegada col·locada enmig, el misteri que descobrí l'endevindora va ser l'Estel (XVII).

Doncs, començaré per El Diable, digué na Justina. Aquesta carta, segons la seva posició, indica allò que et resultarà favorable, el que tens de bo i, encara que et resulti sorprenent, l'amic amb el que pots comptar. En quant al significat de la

POLÍGON DE MARRATXÍ

Fa 8 anys que en Jaume Vic i tres més fundaren l'empresa Tonsal al carrer dels Cellerers del Polígon de Marratxí. Decorren hotels i restaurants. Tel. 971 605 206

Fa 14 anys que n'Eduard Fernández va obrir la Metalisteria Marratxí al Polígon de can Rubiol. Treballen l'alumini i el ferro. Tel. 971 604 667

carta en si, afecta al món de les emocions. Veim que hi ha la representació d'una figura «diabòlica» amb ales i banyes sobre una penya. No es tracta del diable cristià, bíblic, sinó del misteriós Bafomet, que representa «la possibilitat que té la gent d'extracció baixa d'entrar en contacte amb el més alt». Per això, endevin que vens d'una família pobra, però amb possibilitats de donar-te uns estudis.

Sí, és cert, intervení n'Eduard

ne. Vaig anar a una ikastola, després a un institut, i més tard a la Universitat del País Basc, on vaig estudiar Psicologia.

També endevin que no t'has limitat només a estudiar, sinó que has anat cercant la perfecció i la unitat, teves i del pàtria basca, prosseguí la cartomàntica.

Ho comences a veure tot ben clar. Sí, he col·laborat amb Jarrai en certes accions de la lluita de carrer. Cercàvem posar fi a l'opressió del nostre poble, digué n'Eduard. Ω

Ofensiva atroz d'El Mundo / El Dia de Balears per imposar la llengua de Franco a les esglésies de Mallorca (iII)

Tomeu Sitjar, *Un «Ratzinger» mallorquí* (14.3.2001): a partir de ya, todas las misas se dirán en catalán, salvo contadas excepciones. (...) A mí no me preocupa que se use el catalán o el ruso, lo que me importa es que el Obispado -siguiendo la trayectoria política actual de estas Islas- nos han privado del derecho a elegir. (...) Lo grave de esta decisión, es que a la Iglesia -como poder- le molesta el derecho de elección de todo ciudadano. El poder considera que queda limitado cuando alguien puede elegir y por esto su objetivo es «imponer», o sea limitar la libertad. Y mi libertad no es sólo mi patrimonio,

sinó también mi religión. (...) La decisión del Consejo episcopal se agrava cuando dice que uno de los motivos para imponer el catalán es «por pedagogía». Sr. Obispo, si sus curas quieren ejercer la pedagogía lingüística, deben volver a celebrar las misas en latín y, así, ayudarán que renazca el interés por esta lengua que -guardianes de la misma- han ayudado a enterrar. (...) he decidido no asistir a misa mientras no se celebre en latín. (...) me ha hecho tomar una decisión aplazada desde hace tiempo, la que me dé de baja de su feligresía, como yo doy de baja a la Iglesia de mi declaración. (...)

Es hora, de que nuestra pacífica y adormecida sociedad, se rebele, de una vez por todas contra los ataques constantes de todo poder -civil, administrativo y eclesiástico- contra las libertades. El ciudadano mallorquí lo tendrá crudo los domingos. El Govern pretende que no podamos ir a comprar y que nos desprendemos de las embarcaciones, al quitarnos los amarres. El Consejo Episcopal nos obstaculiza ir a misa por cuestiones lingüísticas. Sólo nos queda ir al campo -mientras no nos lo prohiban-, ir al fútbol o restaurar Ca'n Vallés y fichar a una nueva Bella Dorita del

siglo XXI, ya que de la del siglo XX y de Martona Ferrusola, hablaremos próximamente.

Antonio Alemany, *De misas, perdones y talibanes* (4.4.2001): nada me molesta más que me tomen por imbécil... (...) La cuestión es que la jerarquía eclesiástica mallorquina -mido mis palabras y no escribo la «Iglesia mallorquina» por que sería injusto- ha querido utilizar su genuina función sacramental -la administración de los sacramentos- para cuestiones extrasacramentales, políticas, al menos en los canónigos Llabr'ñes y Genovard y, en el mejor de los casos pedagó-

gicas. Esto es lo inadmisibile, lo que incita al escándalo, no que las misas sean en mallorquí o en castellano. (...) eran talibanes los que decían aquello de «hable usted cristiano o la lengua del imperio». Hoy, los únicos talibanes que aquí padecemos son los que nos espetan hasta el aburrimiento: hable usted catalán. Ω

EMBOTITS ALEMANYS

Karl Oberst, S.L.

Gremi dels Forners, 35-A
Tel. 971 430 106. Fax: 971 4430 196
Polígon Son Castelló - 07009 Ciutat de Mallorca

Pinturas
Vila S.L.
RETOLACIÓ
DECORACIÓ
PUBLICITAT

VICENÇ VILA
Mòbil: 600 516 901

Gremi dels Ferrers, 48 - Nau B
07009 Son Castelló
Tel. 971 292 840
Fax: 971 758 185

HI HA GENT A QUI LI MOLESTA QUE ES PARLE, ES PENSE I S'ESCRIGA EN CATALA

ÉS LA MATEIXA GENT A QUI LI MOLESTA QUE ES PARLE ES PENSE I S'ESCRIGA

Un dia qualsevol al centre penitenciari de Ponent

Centre penitenciari Ponent-modul v/Lleida.- «Ens llevem a les 7'15h. I a les 7'30h. passa el primer recompte, posteriorment passen revista de cel·les i cap a les 8'00h. es serveix l'esmorzar, que consisteix en una tassa d'aigua amb llet en pols i una mica de cafè, una tros de pa de pesic i un 'chusco' petit de pa i mortadela. Sobre les 8'30h. Criden als que treballen en tallers, que en aquest mòdul son la majoria, i quedem al pati uns 25 interns, que des de les 8'30h. fins les 14'00h. No tenim res a fer perquè no hi ha cap tipus d'activitat ni poliesportiu; la TV del menjador es tancada i la premsa brilla per la seva absència; en aquestes hores veus com els companys, uns donen voltes al pati sense rumb, altres s'asseuen i deixen volar la imaginació fora d'aquest

murs, segurament pensant en els seus familiars i amics. Altres pensaran, què hem fet per merèixer aquest càstig! Jo aquestes hores les aprofito per escriure als diferents col·lectius de suport als presos, per preparar noves propostes i continuar la lluita per reivindicar els nostres drets.

En aquestes hores els «carceleros» no et molesten, acostumen a tenir molta feina, llegir el diari, fer mots encreuats, jugar al solitari de l'ordinador, en definitiva estan molt enfeïnats. A les dues, surt la gent dels tallers, arriben cansats i seriosos perquè per guanyar mil pessetes no poden parar ni un moment; es treballa a escarada per molt poc per qui treballa i molt per el CIRE i les empreses que porten la feina; a aquesta hora, els que volen pujar sense menjar a les cel·les per-

què estan farts i desmoralitzats, puguen, i la resta formem en el pati a l'estil militar i s'efectua un altre recompte, una vegada acabat es passa en fila al menjador. Els musulmans en un lloc, perquè no mengen porc, les dietes i règims en un altre i la resta de companys en un altre. Sobre les 15'30h. finalitza el menjar i els que no tenen res a fer, puguen a les cel·les; els del programa de metadona van a per la seva dosi, altres tenen visita mèdica i altres tenen entrevistes amb membres de l'«equipo de tratamiento» i una minoria va a l'escola, Arts plàstiques, teatre o música, altres aprofiten per contestar les cartes que han rebut dels seus familiars, advocats, etc. i que han estat lliurades a l'hora de l'esmorzar. A les 17'00h s'obren les cel·les i la nova revisió de les matei-

xes, les cel·les mesuren uns 5 metres de llarg i uns 3 d'ample, d'aquí s'ha de restar l'espai que ocupa el WC, el lavabo i els presatges on tenim roba, les carpetes llibres i el que té TV, la TV. Als metres que en queden has de treure'ls l'espai d'una llitera, una taula i una cadira de plàstic tipus bar, així que per rentar-se i vestir-se ho hem de fer per torns per la manca d'espai. A les 17'00h. baixem un altre cop al pati, on alguns companys aprofiten per comprar a l'economat, dutxar-se, passejar o fer alguna partida de parxessi, dominó o escacs. De les 17h. fins a les 19'30h encenen la TV del menjador; per mi comencen les hores de les consultes. En aquest centre i mòdul hi ha molts immigrants, la majoria provenen d'Àfrica o el sud d'Amèrica i molts

són espanyols, la majoria no saben com fer un recurs d'un part, d'un permís o com fer una queixa o denúncia per alguna de les moltes irregularitats que es cometen a diari en el centre; em pregunten com dirigir-se al jutjat, com fer la queixa o el recurs, això els que saben escriure: els immigrants em demanen que els faci els escrits i jo dintre de les meves possibilitats i del poc que sé, els hi faig i els ajudo a cursar-los, perquè estem indefensos davant Institucions Penitenciàries i l'administració de justícia. A les 19'30h. els que volen pujar a la cel·la sense sopar ho poden fer i els que es queden al pati per sopar han de formar de nou i de la mateixa forma que per dinar, el sopar es dóna per finalitzat a les 20'30h. I tothom torna a les cel·les, tret les persones encarregades de fer la neteja del mòdul. Sobre les 21'30h. es passa l'últim recompte i es dóna per acabat el dia, tots els presos estem a les cel·les, jo des d'aquesta hora fins a les 24'00h. que tanquen els llums, aprofito per fer les queixes i els recursos escrits per la gent que m'ho ha demanat. Per les nits tot és silenci, molts dormen profundament perquè estan malalts i estan cansats dels tallers, de la neteja, i de la tensió que porten a sobre dia darrera dia; altres que no poden dormir, deixen volar la imaginació pensant en que si la SIDA no els mata, algun dia podran recuperar la llibertat i tornar amb els seus. Només trenca aquest silenci el picar d'algunes portes, perquè un company es troba malament i necessita un metge; hi ha vegades que t'asabentes al'endemà que l'intern no aguantava més i que ha mort; és la presó, són els centres d'extermi de Catalunya.» Ω

Amadeu Casellas Ramon
17/04/01

FESTA A VILAFRANCA PER COMMEMORAR EL 25^è ANIVERSARI DEL PSM

Grup de militants del PSM d'Esporles. Tenen 3 regidors.

Mateu Morro, secretari General del PSM i Conseller d'Agricultura del Govern Balear i Pere Sanpol, Vice President del Govern Balear feren parlaments recordant els vint-i-cinc anys del partit assegurant que en el futur la presidència del Govern Balear serà del PSM.

En Mateu Puiggròs de son Carrió és el batlle del terme de Sant Llorenç. A la foto amb na Joana Fiol de Montuiri i en Guillem Lull, delegat de l'ajuntament a son Carrió tots a la festa del PSM. El batlle de sant Llorenç convida a la gent a la Fira de Son Carrió que és el 13 de Maig. Tel. 971 838 393

Fa 11 anys que en Biel Barceló va obrir el Bar s'Altell a Vilafranca. Despatxen el pa amb oli i les amanides. Són del Barça. Tel. 971 832 119

Durant 8 anys en Jaume Morey fou el primer batlle d'Artà de l'actual democràcia. El PSM amb els independents d'Artà han comandat els darrers 20 anys a la Vila d'Artà. Tel. 971 836 699

LF Limpiezas FERNANDO
NETEJA DE CRISTALLS-VITRIFICATS-POLITS etc...
Tel. 971 740 409 • Mòbil 610 435 027
S'Arenal de Mallorca

BAR S'ALTELL
C/. Santa Bàrbara, 49
Tel. 971 832 119
VILAFRANCA

Mallorquí!

La llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, és oficial a Mallorca. Els teus fills tenen el dret i el deure de saber-la. Exigeix escoles catalanes al teu poble o barriada.

Pensaments de Mossèn Armengou en temps del franquisme

El sol fet d'haver nascut a Catalunya i ésser fill de pares catalans no és suficient per a dir-se català. Ésser català és una opció, una tria. És acceptar el fet de la catalanitat fins a la darrera conseqüència.

Els catalans que han desertat de llur idioma, en el fons, són homes disminuïts. No serveixen ni com a catalans ni com a espanyols. L'espectacle més depriment del món és de veure un català que parla castellà, llevat del cas d'una necessitat manifesta.

A parlar en català hi tenim tot el dret. Massa sovint, però, oblidem que, tant com un dret, hi tenim una obligació indefugible. El català descatalanitzat, tant si se n'adona com no, arrossega tota la vida un complex, un conflicte íntim.

La conveniència del manteniment de la llengua catalana no és, per als catalans, solament un afer de cultura; és també una qüestió de dignitat i d'utilitat pràctica. La llengua catalana és l'expressió d'un poble que sent la llibertat, l'expressió d'una mentalitat franca i oberta.

Voldríem que algú fes un estudi comparatiu entre els catalans que han restat fidels a l'idioma i els qui n'han desertat. Veuríem de quina banda han quedat la dignitat, la intel·ligència i la virilitat.

La interferència d'un idioma foraster en l'àrea natural d'un poble que ja té el seu idioma, i, encara més, la imposició de l'idioma foraster amb la persecució de l'idioma del país, és un criminal acte de guerra.

(Mossèn Josep Armengou i Feliu, *El nacionalisme català*).

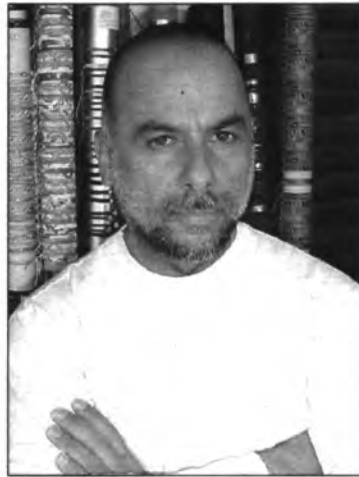
«...si la guerra és la diplomàcia per altres mitjans, com va dir algú, bé podem afirmar (...) que també la política lingüística fou, en aquells anys del segle XVII i XVIII —i més enllà, és clar—, la continuació de la guerra per altres mitjans».Ω

(Recessió sobre els escrits sociolingüístics de Leibniz, J.A.M.)

S'ARENAL DE MALLORCA

Fa 4 mesos que en Paul Kaloo d'Argentina regenta al Bar Casablanca al Carrer Milà de s'Arenal. Tel. 971 268 586

Fa 20 anys que en Rodolf Pescé de l'Argentina regenta el souvenir Discos a s'Arenal de Mallorca. La seva dona Amàlia Garcia Regenta el Saó d'Estètica Amàlia també a s'Arenal. Tel. 971 440 640

Fa 15 anys que en Ferran Doblàs va fundar l'empresa Limpiezas Fernando a s'Arenal. Amb els seus ajudants neteja vidres, moquetes i fa puliments de trípols. Tel. 971 740 409

LLUITADORS MALLORQUINS

Per un món més just i solidari

JAUME OBRADOR SOLER. PRESIDENT DE VEÏNS SENSE FRONTERES

Amb motiu de la publicació del llibre de Miquel López Crespí *No era això: memòria política de la transició* m'agradaria de fer una petita reflexió. En primer lloc he d'expressar que mai m'ha molestat que en Miquel recordi els meus compromisos vitals. No em molesta ni quan recorda el meu antic compromís com a missioner a Burundi ni quan parla del meu compromís actual amb la regió dels Grans Llacs africans. No em sap greu que citi la meua militància per la transformació de les barriades de Palma, ni el temps que compartírem a Comissaria de Policia, ni el mes passat junts a la presó reclosos com a darrers presos polítics de la dictadura franquista.

Sembla haver-hi alguns que es molesten quan en Miquel els cita o recorda el seu passat de militància comunista. Jo som dels que pens que si el nostre compromís era sincer, no és normal que ens empeguem del nostre passat i que, a més, en Miquel té tot el dret d'interpretar-lo com l'ha viscut. Al marge del paper que fa jugar a cada un dels citats, una cosa és ben certa: molts lluitàrem amb les armes de la denúncia, de la pressió, de l'organització popular, amb les armes dels pacífics, perquè les coses fossin d'una altra manera. Per això compartesc amb en Miquel el títol del llibre: *No era això*.

El nostre compromís era inten-

tar crear condicions favorables perquè els treballadors en els seus llocs de feina, les ciutadanes i ciutadans en els barris i pobles on vivien, els estudiants, les dones, els joves... s'organitzassin per intentar transformar les seves condicions de vida i de treball. Les plataformes anticapitalistes, les comissions de barris i pobles i les diferents experiències de coordinació apuntaven en aquell temps, com una mena d'intuïció, contra un model de societat neoliberal, de mundialització del capital i de conversió de tot i de tots en mercaderia, coses que avui ens tornen a unir a molts, convençuts que el que avui ens envolta NO ERA el que intentàvem construir. Ens continua preocupant avui la construcció d'una veritable democràcia participativa amb la voluntat d'intervenir en l'elaboració d'una proposta d'un model econòmic i social alternatiu com a resposta a les necessitats més fonamentals dels éssers humans que habiten el planeta.

És veritat que NO ERA AIXÒ que em dugué a compartir presó amb en Miquel i altres companys ni a dedicar esforços per crear organització social ni a comprometre'ns políticament en el sí d'una societat que encara no veia amb gaire bons ulls els compromisos polítics. Aquell cúmul d'il·lusions, d'utopia social i política, de sofriments i esperances posades en

comú i compartides, de recerca de més participació popular i de recuperació de la iniciativa social, de més cultura i ètica política, ens hauria agradat que hagués ajudat a generar un altre tipus de democràcia i de relacions socials, un altre model de societat més justa i solidària.

Per altra banda, crec que és important l'esforç de Miquel López Crespí per posar damunt la taula, fidel a la forma com ho va viure, aquell moment històric de la política mallorquina del qual en Miquel fa la seva interpretació. Altres actors polítics significatius d'aquell moment històric podrien aportar la seva interpretació dels fets com a forma d'establir un diàleg d'interpretació històrica d'aquella etapa. Si la història és mestra de la vida, el que interessa és saber si som molts encara els que continuem convençuts que NO ERA AIXÒ el que desitjàvem construir.

La meua pregunta és si encara som molts els que continuem somniant i treballant, cada u des del seu racó, amb una visió global, perquè aquella utopia (la que descriu l'autor en l'assaig *No era això: memòria política de la transició*) sigui posada en pràctica, de forma pacient, convincent i constructiva, no com a quelcom d'irrealitzable, sinó com a quelcom de desitjable que encara no s'ha

experimentat, però que continua sent possible.

I com a resposta, dic que el fet que NO ERA AIXÒ no ens excusa a cap de nosaltres de continuar somniant compromesos a treballar per la construcció d'un món més just, tolerant i solidari. M'encoratja enormement el que significa en aquest sentit el que es manifestà a Porto Alegre contra la mundialització, les reaccions solidàries amb els drets dels immigrants indefensos com a ciutadans del món, la coincidència de moltes ONG a lligar cooperació internacional amb desenvolupament perdurable fins i tot com a alternativa a l'emigració forçada, amb el degut respecte dels drets civils, polítics, socials, econòmics i culturals de la persona i dels pobles, amb les lluites emergents en defensa dels drets de la dona, dels infants, de les minories...

NO ERA AIXÒ, però no ens podem enganyar pensant que és massa tard. Podem encara anar creant xarxes solidàries, col·laborant en la moralització de la política i de la convivència, lluitant perquè no ens continuïn convertint en mercaderies i apuntant cap a una mundialització de la tolerància, de la interculturalitat, de l'economia solidària, del compromís amb els més vulnerables del planeta. Cal viure-ho com a una nova aventura, una nova peripècia necessària avui més que mai perquè en el centre de la humanitat no se situïn els diners, el capital, els negocis ni el 'campi qui pugui', sinó l'ésser humà amb tota la seva dignitat i els seus drets, en el sí d'una societat formada per persones organitzades i compromeses amb la construcció d'una cultura de pau, de justícia social i de respecte dels drets de la persona i dels pobles.Ω

Restaurant Hípica son Pardo

Menús a 900 ptes.
Diumenges a 2000

Tel. 971 201 017

C/ Conradors, nau B-5
Tel. 971 604 558
Fax 971 04 149
07141 Marratxí

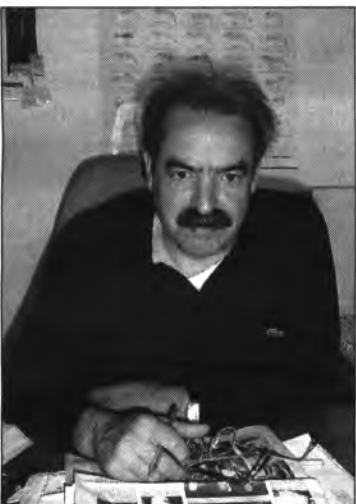
POLÍGON DE SON CASTELLÓ

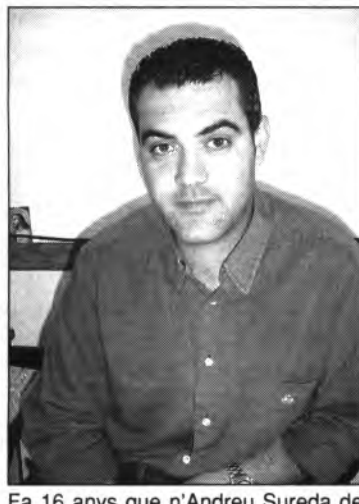
Fa 9 anys que en Manuel Nuñez de Saragossa regenta la Cafeteria Menú al costat del Diari El Mundo al Polígon de son Castelló. Despatxa menús a 850 ptes. A la foto amb les seves empleades.

Fa 10 anys que en Joan Crespí, en Rafel Roig i en Joan Coves feren societat per dur l'Imprenta Crespí al Terreno. En padrí den Joan Crespí va obrir aquesta impremta fa 65 anys. Ara en fa 4 que estan a son Castelló. Tel. 971 432 827

Fa 20 anys que en Jesús Peralta va obrir l'empresa d'importacions de peix congelat Alpe al Polígon de son Castelló. Tel. 971 430 230

Fa 16 anys que n'Andreu Sureda de Caimari regenta l'empresa de majoristes de plàstic i metraquilats IRPEN al Polígon de son Castelló. La fàbrica està a la Gran Via de les Corts Catalanes de Barcelona. Tel. 971 432 599

Fa 35 anys que en Vicenç de Lleida fa fundar l'empresa de decoració i publicitat Vila al carrer de Manacor de Ciutat. Ara en fa 15 que se va mudar al Polígon de son Castelló. Tel. 971 292 840

Fa 30 anys que n'Antoni Ferriol de Maria de la Salut va obrir el Taller de Camions Ferriol al Polígon de son Castelló Tel. 971 756 657

Fa 50 anys que en Sebastià Maçanet és l'amo de Recanvis Maçanet a la Ciutat de Mallorca. Ara fa 5 anys te la botiga al Polígon de son Castelló. Tel. 971 431 372

Fa 3 anys que en Pep Garcia de Manacor i na Juanita Ruiz de Còrdova regenten el Restaurant Can Pep al carrer Gremi de Boneters de son Castelló. Despatxen menús a 975 ptes. Tel. 971 430 205

Fa 6 anys que na Francesca Balaguer és la delegada de la British Petroleum a les Illes Balears i Pitiüses. Comercialitza olis de motor i hidràulics. Tel. 971 430 190

Fa 3 anys que en Martí Suau i n'Aina Gual regenten el Restaurant son Castelló al Polígon Industrial de son Castelló de Ciutat. Despatxen menús a 975 ptes. A la foto amb les seves dependents, Eva i Irene. Tel. 971 431 886

El "Constitucionalisme" més ranci fa el ridícul a la UDG

Girona- Els lamentables fets que van succeir a la facultat de Dret de la Universitat de Girona (UdG) el dimarts 3 d'abril, en el moment d'inaugurar el curs titulat "la cara fosca de l'estat de dret", organitzat pel Grup Antirrepresiu de Dret (GAD) d'aquesta facultat, van acabar, per sort, en molt soroll per no res. El curs, de caràcter científic i educatiu per estudiants de Dret, i que pretén omplir un buit evident als estudis jurídics, com és la real aplicació de moltes normes, de les que tant sols se n'estudia la teoria, i explicada per gent que les ha patit. La conferència inaugural estava dedicada a l'aplicació de la Llei Antiterrorista, i comptava amb la presència de Sebastià Salelles (advocat i professor de la UdG), Marcel Dalmau (detingut i torturat l'any 1992 sota la Llei Antiterrorista) i la companya de Zigor Larredonda, que al no poder venir va ser substituïda per dos membres del col·lectiu Suport per tal d'explicar el muntatge del passat gener contra els moviments socials catalans. El que havia de ser un acte acadèmic normal, es va convertir en una mostra de valor i seriositat per part de l'organització i la gent participant, a causa del clima de crispació i terror que es va instal·lar a la UdG, de la mà de mitjans de comunicació locals i alguns catedràtics de la facultat, atats per les declaracions del rector Nadal el mateix dia de la xerrada. Amb l'excusa d'un passatge del vídeo d'Ardi Beltza la setmana abans (convocat per un altre col·lectiu aliè al GAD), la premsa local va iniciar una campanya de criminalització contra el moviment estudiantil, que es va concretar en la denúncia de ponents "proetarres" al cicle del GAD. El relleu va ser assumit per alguns estudiants, però sobretot per nombrosos catedràtics, que es van

declarar en vaga i van atiar al seu alumnat a assistir a una concentració en rebuig a la conferència a l'hora que estava programada. El mateix dia 3, la facultat de Dret va aparèixer coberta de cartells "contra ETA i els seus còmplices" (un dels quals és un model difós per internet per un grupúscul ultradretà, i que segons alguns testimonis s'hauria fotocopiada al departament de Dret Internacional); el clima era molt tens, i la concentració, a pesar de no superar el centenar de participants va ser ampliament coberta pels mitjans de comunicació. Només començar l'acte, en una aula plena de gom a gom i amb nombrosa premsa i boicotejadors inclosos (alguns d'ells armats amb pedres) Sebastià Salelles va deixar les coses clares, al denunciar la intransigència de doctors juristes, que van ignorar el rigor científic i la pluralitat acadèmica, creant ambients d'histeria més propis d'agitadors feixistes que de professors universitaris. Un cop calcats els ànims, la conferència va poder continuar com s'havia previst, deixant en ridícul els "salvademocràcies" que no van arribar a fer ni tant sol cap pregunta, ja que, de fet, la majoria no va arribar a quedar-se fins al final, marxant al moment en que van veure que allò no era el que els havien venut, i que quedant-se corrien el risc d'aprendre alguna cosa.

Respecte als mitjans de comunicació, que pràcticament van ignorar els fets, al no poder-ne fer sensacionalisme, exceptuant el Punt Diari, que va contribuir a posar les coses al seu lloc, defensant en una editorial el dret a la lliure expressió i crítica, i el Diari de Girona, que renunciava a fer periodisme seriós va continuar amb la mateixa línia criminalitzadora. Ω

Contra-Infos 10/4/01

Sesanta anys de sa República

PER CLIMENT GARAU I SALVÀ

Noltros l'hem de recordar,
A n'aquella gent humana,
Tota la força emprava,
Per un ordre nou posar.
A ells molt los va costar,
Perseguits en tot moment,
Controlats per una gent,
No los deixava alenar.

Es clero va governar,
Militar i capitalista,
Sempre tenien en llista,
Cada partit que es formà.
D'enrera va comandar,
Lliberal i conservador,
Canviant-se es color,
Des modo que es trobà.

Un mando molt reduït,
Dins cada lloc hi havia,
Governador dirigia,
Lo civil, pobre i ric.
Alçava fort el sant crit,
Lo bisbe i lo cardenal,
A dins lo espiritual,
Ho duien ben definit.

Va ésser molt perseguit,
Tot aquell que es desviava,
Molt fort ell, se castigava,
Li feien perdre es delit.
Estava ben prohibit,
Que cap partit se formàs,
Li paraven un gros llaç,
I no en treia cap profit.

Però el pobre, encarat,
Sa llibertat aconseguir,
Seguia lo seu camí,
Un camí molt delicat.
El estava exposat,
A lluitar fins a la mort,
Ell era de morro fort,
Se va veure es resultat.

L'any mil nou cents trenta u,
Se feren ses eleccions,
Els pobres com a lleons,
Anaven a tir segur.
El resultat mos va dur,
Que sa República entrà,
Ara setanta anys mos fa,
Qui és viu, és molt madur.

Varen partir a governar,
Homes seleccionats,
Tots ells eren senyalats,
Tenien es cap molt clar.
Els se varen proposar,
Canviar ses estructures,
I foren unes mesures,
Que a ses dretes no agradà.

Ses dretes falques posaven,
Perquè res los anàs be,
Era com un ametller
Que li escursen ses tanyades.
D'aquesta forma lluitaven
Es clero i es militars,
Ses gents de grans capitals,
Que se llenya al foc tiraven.

Del trenta u al trenta sis,
Se República va aguantar,
Dins tot moment se trobà,
Amb seriós compromís.
Molts se prenen permís,
Per s'ordre boicotejar,
I a tot desafiar,
Duent diferent vestit.

Els divuit de juliol,
De mil noucents trenta sis,
En Franco va alçar es seu crit,
Ressonà per tot redol.
Que dins Espanya no vol,
República ni comunista,
Gent d'esquerra tenc en llista,
Cap d'ells no veurà el sol.

Se consigna se complí,
A dins gros redol d'Espanya,
A sa gent republicana,
Molt fort se los perseguí.
Aquell que pogué fugir,
A altra nació pegà,
N'Azaña pogué escapar,
A dins l'exili morí.

Quaranta anys de dictadura,
Varem haver d'aguantar,
Tothom hagué de callar,
De una forma molt dura.
Déu li prengué sa mesura,
Per lo mal que havia obrat,
En Franco serà escorxat,
Abans de la sepultura. Ω

70 Aniversari de la República Catalana

2001 10 abril. A Barcelona, a l'Ateneu Barcelonès, es fa un acte de commemoració del 70 Aniversari de la República Catalana, proclamada pel President de la Generalitat, el 14 d'abril de 1931. Es fan tres parlaments per part de tres oradors. Josep Planchart, President de la Fundació Catalana, Enric Garriga Trullols, President del Cercle d'Agermanament Occitano-Català i de l'Institut de Projectió Exterior de la Cultura Catalana i per Josep Sort, historiador. Josep Planchart digué que les actuals perspectives no predisposen a l'optimisme i que ningú pot garantir que no es tornaran a repetir els mals que hem sofert històricament. Denuncia la inacció, que significa justificar el dominador. Diu que cal actuar en política, ja que és preferible una acció inadequada que la passivitat.

Crida a l'esperança, perquè les posicions s'aniran definint i un dia podrem assolir la independència dels Països Catalans. Enric Garriga fa una visió del catalanisme des del 1714, de la Renaixença, de les relacions amb la Renaixença de Mistral, de l'uropeisme català des de l'Imperi de Carlemany ara fa 1200 anys, del fracàs dels projectes catalans dels dobles patriotismes i de l'Espanya de les nacions, que els polítics castellans han fet

impossible. Això fa que el problema de Catalunya no pugui ser resolt ni per l'autonomia, ni pel federalisme, ni per un concert econòmic com el basc. Parla del dèficit fiscal, de com ens tracta l'estat a l'interior i a la Unió Europea, que la posa en guàrdia contra bascos i catalans. Fa una àmplia requisitòria de tots els greuges recents. Acaba demanant l'exercici del dret d'autodeterminació per crear un estat català a l'UE, on hem de lluitar amb els nostres aliats. Josep Sort parla de Francesc Macià com l'iniciador de la política catalana moderna i recorda que fou obligat, tres dies més tard, a canviar la República Catalana per Generalitat, i aquell dia fou el més trist de la seva vida. Acabats els parlaments es fa un animat col·loqui amb moltes intervencions, i finalment es canta **ELS SEGADORS** amb molt d'entusiasme. La sala gran de l'Ateneu està plena amb uns dos-cents assistents. És un èxit total. Ω

CAOC (Cercle d'Agermanament Occitano-Català)

Providència, 42 08024

BARCELONA Telf.

93.284.36.34 Fax.

93.213.76.48 E-mail:

caoc@sct.ictnet.es Web:

<http://www.ictnet.es/+caoc>

FESTA PER LA REPUBLICA A SON COLOM DE FELANITX

Fa 45 anys que en Joan Roca i Fuster pinta a l'oli i al pastel al seu estudi de la Ciutat de Mallorca. Ha exposat a Estocolm, Londres, Lion, París, Frankfurt, Oklahoma, Chicago, Madrid, Burgos, Barcelona, Ciutat de Mallorca, Pollença, etc. El trobareu al Tel. 971 751 304

Fa un any que en Salvador Pastor i la seva filla Margarida regenten el Restaurant son Colom a la sortida de Felanitx a Campos. Els dies feiners el menú val 1250 pta. I els diumenges i festius 2000. Organitzen banquetes i festes socials. Tel. 971 580 047

Ser republicà, avui

Des del Col·lectiu Felanitx per la República feim pública la nostra **ADHESIÓ** al manifest en defensa de l'esperit republicà signat per intel·lectuals i polítics mallorquins amb motiu del 70è aniversari de la proclamació de la República.

Emperò, volem explicar i matisar la nostra adhesió. Entenem que el republicanisme és una aposta a favor de la justícia i la igualtat d'oportunitats, a favor de les llibertats i de la igualtat de tothom davant la llei; en definitiva, una defensa de la dignitat de l'ésser humà. Històricament, el moviment republicà ha qüestionat l'ordre establert, tot maldant per conquerir nous drets i llibertats.

Per això, el pensament republicà del segle XXI no pot ancorar-se en la nostàlgia del passat, ni diluir-se en una mera proclama ètica. Ser republicà, avui, implica comprometre's a favor de les llibertats que encara no tenim, i en contra de les injustícies que

encara pateix la humanitat.

Ser republicà és, ahir, ara i sempre, ser demòcrata conseqüent i crític. Això ens obliga a denunciar els atacs a la llibertat d'informació, d'expressió i de pensament que s'estan donant a diari a ca nostra i a l'Estat espanyol; a denunciar la concentració de poder mediàtic en poques mans, perquè perverteix la democràcia i ens aboca a formes camuflades de totalitarisme; i a denunciar també la imposició subtil d'un pensament únic basat en el liberalisme salvatge, el neoespanyolisme i el culte als diners.

Afirmam que l'actual Constitució espanyola no és democràtica per tres raons. En primer lloc, perquè privilegia un petit grup de persones (la família reial) que no han de respondre dels seus actes davant la llei, i que no són escollides democràticament. En segon lloc, perquè no reconeix el dret a l'autodeterminació de les nacions que conviuen dins l'Estat, conculcant així drets col·lec-

tius i deixant fora de la llei opcions legítimes. En tercer lloc, perquè la unitat de l'estat no recolza en la voluntat de la població, sinó en la força de l'exèrcit, a les ordres del rei.

Com a republicans, doncs, reclamam que la monarquia passi als llibres d'història i a les vitrines dels museus, que és on han d'estar les antigalles pre-democràtiques. I reclamam, per pura dignitat humana, que es reconegui a les nacions sense estat el dret a decidir i autoorganitzar-se lliurement. Si l'ètica republicana exigeix que les persones han de ser iguals en drets i deures, també ho han de ser les nacions. Si volem construir una República Europea justa i pacífica, hem de canviar moltes coses.

Així és el republicanisme que volem: de futur, transformador i alliberador. Com ho va ser ara fa setanta anys. Ω

Col·lectiu Felanitx per la República

Santa Maria del Camí: commemoració dels 70 anys de la República

Redacció.- Entre el nombrós públic assistent hi havia en Guillem Ramis (del grup Ales), els sindicalistes de la CGT Francesc Mengod i Tomeu Mulet, l'escriptor Miquel López Crespí, el director de l'Estel Mateu Joan Florit, el diputat del PSM Cecili Buele, el músic Gori Negre, el professor Joan Bibiloni, l'esperantista Xavier Margais, el periodista Carlos Zayas...

Aquest 14 d'abril hem commemorat el 70è aniversari de la proclamació de la República. Enguany hi ha hagut nombrosos actes republicans per totes les Illes. A Mallorca s'han recordat els republicans assassinats pel feixisme a Felanitx, Sóller, Santa Maria del Camí i, properament, es farà un important acte semblant a Manacor. A Menorca hi ha haguts actes republicans a Maó. Sortosament, després de prop de vint-i-cinc anys d'oblit de la lluita republicana el poble torna a fer seva la memòria històrica.

Un dels actes republicans més emotius ha estat el que s'ha fet en el cementiri de Santa Maria del Camí. Un nombrós públic vingut de tota Mallorca va retre homenatge als republicans i esperantistes assassinats pel feixisme. En aquest emotiu i combatiu acte (organitzat per l'agrupació d'electors «Ales»)

es va parlar de la República com a opció de futur. L'escriptor Jaume Santandreu s'encarregà de lloar la figura dels nostres companys morts per la reacció (Miquel Cabot, Josep Santandreu, Joan Tramulles, Bartomeu Canyelles, Antoni Oliver i el que fou batle republicà de Bújer, Joan Alemany). Igualment l'estudiós de l'esperantisme Xavier Margais -i altres esperantistes presents- parlaren de la repressió feixista contra els membres d'aquest important moviment cultural represaliat pel feixisme. La bandera dels esperantistes -juntament amb la de la República- presidí l'acte.

Entre el nombrós públic assistent hi havia en Guillem Ramis (del grup Ales), els sindicalistes de la CGT Francesc Mengod i Tomeu Mulet, l'escriptor Miquel López Crespí, el director de l'Estel Mateu Joan Florit, el diputat del PSM Cecili Buele, el músic Gori Negre, el professor Joan Bibiloni, el periodista Carlos Zayas, entre moltes altres personalitats de la cultura i de la política.

A Santa Maria del Camí es recordaren els vergonyosos pactes de la transició entre franquistes reciclats i forces reformistes per tal de silenciar la lluita republicana, el record dels nostres morts, ajudant així a la

maniobra de reinstauració de la monarquia borbònica. Mentre el reformisme (especialment les direccions del PCE i del PSOE) enlairaven la bandera monàrquica en tots els seus locals i abandonaven el combat per una República democràtica, deien, cínic (alhora que criminalitzaven qualsevol persona o partit decididament republicà) «que era per evitar una nova guerra civil». És evident la mentida i la tergiversació de la realitat d'aquestes forces que tant ajudaren -i ajuden!- a la consolidació de la monarquia. Una excusa de mal pagador per fer creure a la gent que la lluita decidida per la democràcia republicana podia portar a la guerra. El que no deien els principals responsables d'haver enterrat el combat per la República, era que ja s'havien pactat els punts principals de la reinstauració borbònica amb les forces del franquisme reciclat (sector Suárez, Torcuato Fernández Miranda, etc). El preu de la legalització de l'esquerra oficial era precisament aquest abandonament de la lluita republicana. D'aquesta manera es consolidava l'amnèsia històrica en tot quan feina referència a la lluita del poble contra el feixisme i el capitalisme. S'acceptava la unitat de l'estat i era aprovada d'una forma decidida i militant de l'economia de mercat (la qual cosa volia dir que un futur govern socialista no podria decretar mesures anticapitalistes en favor de les classes populars).

La mentida de dir que no es lluitava per la República per a «salvaguardar la pau i evitar una guerra» només feia evident l'essència del pacte de l'esquerra oficial amb el franquisme reciclat. El fons de la qüestió no era avançar envers l'aprofundiment democràtic que la República podia significar. El que es tractava era de reinstaurar la monarquia (a l'estil de la reinstauració de finals del segle XIX). I aquest va ser el Pacte entre la dreta més intel·ligent i els sectors de la «oposició» que no podien esperar més l'usdefruit de sous i poltrones institucionals. Som molts els que pensam que lluita per la República no pot ser mai una opció nostàlgica, de simple recordatori moral de la dissort dels nostres morts (els republicans afusellats pel feixisme). El que es tracta es de concretar una autèntica plataforma d'actuació política per la República amb punts concrets de compromís actiu. Només així es podria anar democratitzant la nostra vida política. Ω

SANTA MARIA DEL CAMÍ (MALLORCA)

Fa un any que les germanes Garau regenten el Bar Can Carol a Santa Maria del Camí. Begudes, pa amb oli i coses nostres per menjar. Tel. 971 620 156

Fa 4 anys que en Miquel Sastre regenta la Perruqueria Unisex Sastre al costat de la Plaça Nova de Santa Maria del Camí. Ara fa mig any que n'Encarna Àlvarez és la seva oficiala. Tel. 971 140 244

Fa 3 anys que na Lisa Steward de Califòrnia va obrir l'empresa XL Serveis S.L. a Santa Maria del Camí. És una infraestructura per a espectacles amb més de 700 m2. d'escenaris. La trobareu al 971 140 701 www.xlserveis.com

Na Xus Ivars acaba d'obrir Ses Maduixetes a sa Plaça Nova de Santa Maria del Camí. És una empresa de menjar per endur-se'n. Tel. 651 384 225

Santa Maria del Camí recorda els republicans assassinats per la dreta feixista

Visca la República

Fa 70 anys, els resultats de les eleccions municipals favorables als partits republicans, dugueren a l'exili a Alfonso XIII de Borbó. El manifest de la proclamació republicana acabava dient: *Visca Espanya amb honra i sens Borbons*. Després de la breu experiència del segle XIX, era la segona experiència democràtica de la història espanyola i anava a ser un canvi important en les estructures del país.

Els treballadors i les nacions de l'Estat espanyol en la seva reivindicació de la República expressaven les seves ànsies de llibertat, de sobirania, de reforma agrària, d'ensenyança lliure i gratuïta... De tot allò que havia estat negat en nom de les estructures feudals que utilitzaren a la monarquia Borbònica com el seu més fidel representant.

Efectivament, recolzant-se en els latifundistes, al Guàrdia civil, els pistolers al seu servei i a l'exèrcit colonialista, la burgesia espanyola era un autèntic fre al progrés social. Se va obrir per això, una experiència que acabà de manera tràgica amb l'aixecament de les tropes d'en Franco que amb la col·laboració d'uns països com Alemanya i Itàlia i la passivitat dels governs «aliats», i la política del Front Popular acabaren enfonsant en sang a la República.

No sols la República és una forma d'Estat més democràtic per permetre d'elegir el Cap d'Estat. La república,

sobretot en la tradició espanyola, significa la aspiració dels pobles als legítims drets a la igualtat, a la llibertat i a la sobirania.

Hi ha, doncs, res més romàntic en la reivindicació?. Dur la República i acabar amb la Monarquia és per a molts un combat per les reivindicacions, per la democràcia.

Malgrat el consens que s'ha realitzat en torn a la Monarquia i al seu representant, el net d'Alfonso XIII, la figura del rei, lluny de ser asèptica se converteix en la clau de la legislació constitucional.

Cap dels exèrcits, dissol les Corts, nomena governs, i la seva figura és inviolable. No ha de donar comptes més que davant Déu i la història com el seu mentor Franco.

Però per damunt de tot, les aspiracions democràtiques dels lluitadors per la República, unit al canvi de la forma d'estat i de govern, se concentren en al democràcia plena pels treballadors i nacions. En una lliure autodefinició de les nacions que nega la Constitució, en una ensenyança laica, única i lliure. En una reforma agrària que posi l'agricultura, la ramaderia i la pesca al servei de la majoria de la població. En la separació de l'Església i l'Estat. Que la sobirania recaigui en el poble i no en cap «sobirà». Ciutadans i no súbdits és allò a que aspiren els treballadors d'aquest país. Ω

Pere Felip i Buades

Esperit republicà: projecció de futur

BERNAT JOAN I MARÍ.
PRESIDENT D'ESQUERRA REPUBLICANA-ILLES BALEARS I PITIÜSES

L'esperit republicà no fa referència només al fet de no tenir la monarquia com a forma de govern per a una determinada comunitat nacional; encarna una visió molt més àmplia de l'organització política i de l'articulació de la vida pública. Evidentment, també implica l'abolició de la monarquia. Que tots els càrrecs públics siguin escollits pel poble forma part del que podríem anomenar "qualitat democràtica". Així, aquell que representi l'Estat ha de ser forçosament elegit per sufragi universal, perquè, si no, el seu càrrec no queda legitimat de l'única manera que pot ser-ho democràticament. En la mateixa línia, han de ser escollits la resta de càrrecs públics, que, al meu entendre, haurien d'incloure també el xèrif (entenguí's el cap de la policia de cada

lloc), els jutges i alguns altres càrrecs als quals avui dia s'accedeix per oposició o per concurs de mèrits. -

En el nostre cas, la monarquia borbònica no té cap legitimitat. S'imposa als Països Catalans com a conseqüència de la derrota militar dels estats de l'antiga corona catalanoaragonesa al final de la Guerra de Successió. Felip Vesdevé rei dels catalans a causa de la victòria i de la subsegüent ocupació militar del nostre país. De legitimitat, per tant, res de res. Posteriorment, se succeeixen diferents reis (i algunes reines) d'aquesta mateixa casa reial, amb alguns breus parèntesis, fins arribar a Alfons XIII, tret de la seua cadira reial per les urnes l'any 1931. A partir d'aleshores, s'instaura un règim republicà, plenament legal, però no només legal, sinó també legítim.

Posteriorment, s'arriba a l'actual monarquia a través del franquisme. Serà el general Franco qui nomenarà Juan Carlos I successor seu. La "legitimitat" de l'actual monarca espanyol, per tant, parteix també de la conseqüència d'una victòria militar (que implanta una legalitat que és tan legal com qual-sevol legalitat establerta, però a la qual li manca tota la legitimitat).

La idea radical, en el millor sentit de la paraula, de la democràcia, ens ha de portar necessàriament a ser republicans. Perquè l'esperit republicà implica, a més de l'abolició de la monarquia i de l'elecció de tots els càrrecs representatius, que s'aprofundeixi decididament en el sistema democràtic, que no hi hagi discriminacions entre la gent, que tothom es pugui integrar en una

comunitat nacional ben integrada i que el plebiscit diari de construir la nació i la societat no estiguin mediatitzats per cap tipus de figura il·legítima ni fora del context estrictament democràtic.

La constitució espanyola actualment vigent, en el seu moment, va néixer amb uns dèficits democràtics extraordinaris. Sovent s'ha intentat justificar l'existència d'aquests dèficits apel·lant al difícil context històric en què aquesta es va redactar, amb una democràcia incipient i tutelada, unes forces antidemocràtiques sempre disposades a preparar qualche colp d'estat i amb una situació d'instabilitat més que evident. A hores d'ara, la democràcia, a l'Estat espanyol, ja hauria d'haver madurat una mica. No en va ha passat més d'un quart de segle, des de l'inici de la Transició. A hores d'ara, res no justifica que no se subsanin els dèficits democràtics existents, i que es plantegi clarament si el poble vol o no vol la monarquia com a forma de govern (a veure, si consideren que la monarquia és tan popular i

està tan ben assentada, per quina raó no la poden legitimar a través d'un referèndum!), i si els diversos pobles que estan dins aquest estat volen continuar-hi o no (si tenen tan clar que la majoria dels bascos, dels gallecs i dels catalans volem ser espanyols, per què no ens ho pregunten, i de pas legitimen també la situació que ells consideren més adequada).

És possible que, si els poder de l'Estat, es decidissin per aquest aprofundiment democràtic, trobassin que, en comptes d'allò que la seua propaganda matxaonament ens vol sempre fer creure, hi ha una majoria de ciutadans i ciutadanes que passen de monarquies hereditàries i prefereixen la república; i, tal vegada, que hi ha una majoria de bascos, o una majoria de gallecs, o una majoria de catalans que preferirien regir-se per si mateixos, sense interferències exteriors (emergides, a hores d'ara, de la mateixa monarquia que, mancada de tota legitimitat, continua sense legalitzar-se plenament a si mateixa). Ω

L'esperit republicà és viu a Felanitx

El *Dinar per la República* a Felanitx, en el qual s'homenatjà els quinze republicans felanitxers assassinats entre 1936 i 1939, congregà cent persones el passat 14 d'abril. A l'acte assistiren familiars de les víctimes que s'homenatjaven, i gent de Felanitx i també d'altres pobles que vogueren sumar-se a l'acte. També hi eren Eberhard Grosske, d'Esquerra Unida; Cecil Buele, del PSM; el batle de Felanitx, Miquel Riera, i diversos regidors de l'equip de govern a l'Ajuntament de Felanitx. Així mateix, comparegueren militants de totes les formacions d'esquerra i independentistes de Mallorca. Una gran pancarta exhibia els noms de les víctimes, i la data en què foren morts. En començar l'acte, els xeremiers de Son Negre van interpretar l'himne de Riego (l'himne de la Segona

República).

Amàlia Salas, alumna de primer de batxillerat de l'IES Felanitx, va parlar de l'arribada de la República a Felanitx i dels primers mesos de la jove República a la vila. Salas contà que la República va ser acollida a Felanitx amb alegria i entusiasme, a pesar de la manca de tradició republicana de la vila. Salas va recordar que, en l'assemblea de municipis convocada el juny de 1931 per aprovar l'Avantprojecte d'Estatut d'Autonomia, els representants de l'Ajuntament de Felanitx proposaren que el text proclamés la catalanitat de les illes i el dret a la lliure federació amb Catalunya.

Tot seguit Aina Adrover, del Col·lectiu Felanitx per la República, glossà la personalitat de les víctimes i parlà de cada un dels assas-

sinats (sense ometre, en alguns casos, els noms dels botxins), tot fent una crònica de la repressió a Felanitx durant la guerra del 36-39. Adrover encetà la seva intervenció dient que "no farem cap minut de silenci perquè ja fa molts anys que pesa el silenci sobre ells" (les víctimes republicanes). Adrover agrai especialment la presència dels familiars de Rafael Estades *s'Esparter*, Jaume Garau *en Manyana*, Plàcid Collado i Antoni Obrador, quatre de les víctimes.

A l'inici de l'acte, Eberhard Grosske propugnà la República com a expressió de la democràcia i com a opció de futur; el conseller de Treball afirmà que cal anar més enllà de la memòria històrica i treure al carrer la reivindicació republicana, que és una qüestió de sentit comú i de justícia elemental.

Després, Cecil Buele afirmà que la voluntat republicana és un anhel que fins ara no s'expressava obertament a Mallorca, però que molta gent sentia en silenci. Buele digué que una democràcia que pot escollir regidors i batles, però no pot elegir el cap d'estat, és una democràcia coixa, o més ben dit, escapçada. El conseller nacionalista afirmà que l'actual model d'estat no és just ni satisfactori, i convidà tothom a pensar i a parlar, perquè el poder ens vol callats i amb el cervell apagat perquè no qüestionem l'ordre establert. Buele recordà que el rei Juan Carlos I va ser nomenat a dit per Franco.

Tot seguit Joan Cabot, del Col·lectiu Felanitx per la República, va apel·lar al sentit comú, tot mantenint que no és lògic que un senyor (el rei) visqui sense treba-

llar i dels impostos de la gent per ser fill de qui és; que un senyor a qui ningú ha votat es calci una corona, es proclami cap d'estat i visqui en un palau; que haguem d'aguantar tota la vida aquest senyor independentment que ho faci bé o malament; que aquest home no respongui dels seus actes davant la llei (i que sigui per tant un irresponsable); que es tanquin mitjans de comunicació perquè investiguen els draps bruts de la Casa Reial; o que la classe política il·lenca reti vassallatge a un Borbó, que encarna la dinastia que va ocupar militarment el nostre país i el va desfer. Finalment, Cabot propugnà una III República que reconegui el dret a l'autodeterminació dels pobles.

L'acte va finalitzar amb la interpretació de la Balanguera per part dels xeremiers de Son Negre. Ω

Ni un pas enrere

La "transició" i el consens per la constitució espanyola van suposar un pacte que va intentar, amb totes les armes a l'abast, d'impendir la recuperació nacional dels Països Catalans. Els partits que firmaren aquella renúncia, no solament donaren suport a perpetuar l'espoliació a què ens han sotmès durant anys, també s'avingueren a negar-nos la possibilitat de trobar-nos (la gent dels Països Catalans) en un projecte conjunt de recuperació cultural, econòmica, lingüística i política, de millora de les nostres condicions socials i econòmiques. En els darrers temps, una part del nacionalisme del País Valencià també ha assu-

mit el resultat d'aquella persecució política en els símbols i en l'estratègia de secessió lingüística que ens han imposat.

Esquerra Republicana del País Valencià, les Joventuts d'Esquerra Republicana de Catalunya i Esquerra Valenciana no s'avenim ni ens resignem a la despersonalització i a l'espoliació a què ens ha volgut condemnar la transició espanyola i els partits que la condueïren. Ni volem viure en l'amnèsia històrica ni en la fragmentació nacional.

En l'aspecte social, la vella esquerra, reconvertida ara sota l'eufemisme de "progressista", ha renunciat a la defensa dels drets

de les classes populars, assumint com un fet irreversible el desmantellament dels serveis públics bàsics de l'ensenyament i la sanitat, alhora que manté una posició connivent amb les exigències empresarials de precarització laboral, no havent d'oblidar, per això, que els contractes-fem i les ETT's s'establiren durant el govern de PSOE.

Ens trobem ara, per tant, en un moment clau en què s'intenta rematar definitivament les legítimes aspiracions nacionals dels ciutadans i ciutadanes dels Països Catalans i dels valencians en particular, i imposar les exigències del capitalisme salvatge que comporta la globalització econòmica. Malgrat tot, EV, JERC i ERPV plantem cara al capitalisme tota-

litari en defensa d'una democràcia republicana basada en la igualtat d'oportunitats per a tots els ciutadans i totes les ciutadanes: per la renda bàsica i pel treball digne, per la sanitat pública, universal i gratuïta, per l'ensenyament públic, gratuït, laic i en català.

No volem renunciar a res i no farem ni un pas enrere. Anem cap endavant per construir la República dels Països Catalans: un horitzó de benestar social i econòmic i radicalment democràtic, un espai de sobirania compartida i llibertat per a tots i totes els i les que vivim i treballem al País Valencià, a les Illes Balears, a la Catalunya Nord, al Principat de Catalunya o la Franja catalana d'Aragó, independentment de seu lloc d'origen.

Enguany, a més, i dins l'espiral autoritària del PP contra les nacions no castellanes de l'Estat, s'ha denegat el permís a ACPV per realitzar els actes de la plaça de bous posteriors a la manifestació. Un greu atemptat contra la llibertat d'expressió i la cultura que prohibeix una representació conjunta dels Comediants, La Fura dels Baus i Xarxa Teatre.

Per tot açò, us convoquem a la manifestació del dissabte 5 de Maig (a les 18.30 a la plaça de Sant Agustí de València) perquè no podem fer NI UN PAS ENRE-RE, ni en les conquestes socials, ni en els drets Nacionals, perquè són legítimes les nostres aspiracions de voler viure en un país lliure i just. Ω

No son gens de fiar

CECILIA BUELE I RAMIS. DIPUTAT DEL PSM-ENTESA NACIONALISTA AL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS. MALLORCA, 9 D'ABRIL DE 2001.

No en sortim, de tants d'ensurts! Cada vegada que obren la boca, n'amollen qualcuna d'aquelles que fan fiblar. Són més mentiders que les mentides i, a damunt, encara ens volen fer creure que els vessa tota la raó del món.

Així són els que ens governen des de Madrid.

Els nostres pobles illencs, emperò, que tenen més de dos dits de seny al front, han après a des- triar molt bé allò que és gra d'allò que és palla. El gra, les realitzacions, realitzacions realment favorables a la ciutadania. La palla, les paraules buides, paraules buides sense gens de sentit comú.

L'inclita Ministra de Sanitat - que s'està fent molt famosa per les seves declaracions sorprenents que deixen bocabadat el més pintat - ha anunciat, com si res, que l'hospital de Son Llätzer serà gestionat per una fundació.

La senyora ministra no ha tengut bemolls de dir-nos-ho a la cara. Ho ha afirmat des de Logronyo, la capital de la Rioja. Vaja un vi ranci que ens ha volgut servir aquesta inclita senyora!

Torna-m'hi torna-hi, a amollar-ne de les grosses. Tant li fa dir que sí com dir que no. Tant li és parlar d'avui com de demà. Això no importa. Un dia dirà una

cosa, l'altre en dirà una altra. I ni s'hi immutarà. Fins i tot voldrà obsequiar-nos amb algun dels seus somriures.

Però el fet és que la figura d'un consorci entre les diverses institucions públiques implicades en la gestió de l'hospital de Son Llätzer és la que s'ha estat treballant fins fa dos dies.

D'ara endavant, una altra cosa. Ara, a la senyora ministra, se li ha passat pel cap apuntar cap a una altra direcció: la creació d'una fundació. Tant si volem com si no. Tant si hi estam d'acord com si no. Tant si ens agrada com si no. Per bemolls. Pels seus.

Molta de gent pot pensar: bé ¿i què té més una cosa que l'altra? Però no. A la vista de com funciona la fundació de l'Hospital de Manacor, s'ha d'arribar a la conclusió que hi ha diferències ben notables.

Tan notables són aquestes diferències, que el grup parlamentari del PSM-Entesa Nacionalista s'està sentint empès a reclamar del Govern de les Illes Balears que es faci valer molt més davant Madrid.

Un consorci permet integrar millor el personal de l'Insalud i el de la Conselleria de Sanitat en el funcionament d'un hospital com el de Son Llätzer. Mentre que una fundació representa un vertader perill per a aquest tipus d'integració professional i laboral.

Un consorci fa possible un millor control de l'atenció sanitària que ha de dispensar un hospital públic. Mentre que una fundació tendeix a llevar-se massa busques del davant.

Un consorci compromet fermament les administracions públiques implicades - illenques i estatals - en un finançament conjunt, ben orientat cap a la millora constant del funcionament d'un hospital. Mentre que una fundació empeny a eludir res-

ponsabilitats, sobretot pel que fa a l'administració estatal.

Un consorci facilita la gestió directa d'una instal·lació hospitalària per part de les administracions públiques que l'integren. Mentre que una fundació funciona més com una entitat privada, amb tot el que això pot comportar.

Un consorci, en definitiva, és la figura que s'ha estat emprant i treballant fins ara, tant pel Ministeri com pel Govern de les Illes Balears. Mentre que una fundació n'ha romàs del tot exclosa.

I, a partir d'ara, després d'haver obert la boca la senyora ministra ¿què? ¿S'ha de tornar a començar de zero? ¿No han servit per a res les múltiples gestions realitzades fins ara? ¿S'ha de valorar com a temps perdut? ¿Hem de continuar romanent a l'aguait d'altres possibles canvis d'opinió en el futur?

Realment, amb ministres com aquesta senyora del Partit Popular, s'ha de concloure que no són gens de fiar aquests membres del Govern de l'Estat espanyol.

Més que homes i dones d'Estat, semblen pretendre comportar-se com a impenetrables homes i dones d'un impenetrable mercadet d'encants. Ω

EL CORTIJO. 92 x 73 CM.

el lleu de tots
mereix un respecte
FORA FUMS!

L'antifranquisme a Mallorca. VII LLIBRE

(Les lluites del segle XXI)

L'Antifranquisme a les Illes. Història i lluita de classes

MIQUEL LÓPEZ CRESPI

En el petit resum de les meves memòries de la lluita antifranquista editat per «El Tall» l'any 1994 (*L'antifranquisme a Mallorca, 1950-1970*) hi havia algunes petites pinzellades referents a la situació política en temps de la clandestinitat. Em referesc a capítols com «L'Organització d'Esquerra Comunista (OEC)» (pàg. 92); «Acció clandestina a Sóller» (pàg. 82); «Un cau d'agitació antifranquista: la cooperativa d'arquitectes del Carrer Estudi General» (pàg. 99); «Llibreria Logos: un magatzem de material marxista per a l'oposició» (pàg. 75); «Lluc: detencions per repartir propaganda de la Junta Democràtica» (pàg. 123); «La fantasmagoria dels organismes unitaris de l'oposició» (pàg. 128); «La primera manifestació legal» (pàg. 134) o «La presó de Ciutat» (pàg. 145) entre d'altres. És prou evident que el llibre que comentam només volia ser un simple recordatori d'alguns aspectes de la lluita antifranquista a les Illes, com ja advertia a la introducció. Era ben lluny, ens els anys 1992-93, quan començava a redactar-ne les primeres pàgines, d'imaginar el sotrac que produiria en el 1994. Parl de la polèmica que s'esdevingué: més de dues-centes pàgines d'articles, comentaris, cartes al director. I també, no mancava més!, pamflets contra el llibre i la meva persona procedents dels sectors més estantissos de l'estalinisme illenc (exmilitants del PCE i d'algun grupuscle estalinista). Mai no hauria imaginat que «personatges» provincians, la majoria procedents de les files dels que abandonaren la lluita pel socialisme, l'autodeterminació, el leninisme i la república, m'atacassin de la manera salvatge i desenfrenada com ho feren. Els principals botxins intel·lectuals de l'obra que comentam (i màxims propagadors de tota mena de mentides, calúmnies, pamflets en contra meva i tergiversacions)

varen ser els senyors Salvador Bastida, Antoni M. Thomàs, Gabriel Sevilla, Albert Saoner, Bernat Riutort, Ignasi Ribas, Gustavo Catalán, Josep M. Carbonero i Jaume Carbonero (vegeu l'immund pamflet contra l'esquerra revolucionària publicat en un diari de Ciutat el 28 d'abril del 1994). Posteriorment aquesta campanya contra el marxisme revolucionari, l'anarquisme, el nacionalisme d'esquerres, contribuï a encalenticar i rarificar l'ambient polític illenc i s'arribà (així entenent els hereus de l'estalinisme la discussió política) a la l'agressió física (tenc, en el meu arxiu, la documentació adient procedent de la policia municipal, dels jutjats, de l'hospital de Son Dureta). Precisament en el llibre *Cultura i antifranquisme a Mallorca* (Edicions de 1984, Barcelona, 2000) i en el capítol «Els mallorquins de Josep Melià» hi ha una petita aproximació a aquesta criminalització comesa per aquests sectors estalinistes i carrillistes. El més vergonyós de tota aquesta trista història que comentam va ser constatar novament que els implicats en tota aquesta sèrie de calúmnies i mentides (els exmembres o simpatitzants del PCE) eren de la mateixa colla de gent que, mentre els revolucionaris illencs lluitàvem per la República, el socialisme i l'autodeterminació (l'OEC, el MCI, el POR, sectors cristians anticapitalistes...) el seu partit s'asseia amb els franquistes reciclats per a pactar el repartiment de sous i poltrones. En aquesta campanya d'alguns membres de l'aparell burocràtic carrillista s'hi afegiren periodistes servils, exburòcrates sindicals de CC.OO. i PCE; algun jove estudiós del fet de la clandestinitat, poc format, desconexor fins i tot de la metodologia emprada i recomanada per Josep Fontana; aquells, en definitiva, que només saben veure la participació d'un sol partit en la lluita antifranquist-

1976: reunió clandestina de revolucionaris de les Illes presidits per Catalina Mir, Josep Capó i Miquel López

ta (en aquest cas del PCE) i que criminalitzen qui no combregava -ni combrega!- amb una visió tan poc científica de les coses. Tanta ràbia visceral em va fer pensar en la conveniència d'anar ampliant aquelles breus memòries publicades pel meu bon amic, l'editor Leonard Muntaner, en la col·lecció d'història «El Tall»: aquell *L'Antifranquisme a Mallorca: 1950-1970*.

Des d'aleshores (1992-1994) he anat ampliant els meus escrits referents a l'època de la transició dedicant especial atenció a la història de l'esquerra revolucionària (tant a les Illes com a la resta de l'Estat), al paper del reformisme quant a la divisió del moviment obrer i quant a la lluita contra la república, el marxisme i l'autodeterminació

Des d'aleshores (1992-1994) he anat ampliant els meus escrits referents a l'època de la transició dedicant especial atenció a la història de l'esquerra revolucionària (tant a les Illes com a la resta de l'Estat), al paper del reformisme quant a la divisió del moviment obrer i quant a la lluita contra la república, el marxisme i l'autodeterminació. També he treballat en la història del comunisme a les Illes (amb informació sobre l'OEC i altres grups comunistes); l'evolució del PSM (partit en el qual

vaig militar durant un temps). La història dels antipopulars Pactes de la Moncloa (1977), de la feina feta en el Congrés de Cultura Catalana, en defensa de la unitat obrera i popular enfront la divisió i pactes amb la patronal propugnada per les forces proburgeses, hi és ben present en la majoria dels meus escrits. Igualment m'he preocupat d'analitzar el paper de les joventuts comunistes de les Illes (les JEC), de fer les oportunes referències a les aportacions de les avantguardes feministes de la transició (parlant especialment del GAD, fundat per militants de l'OEC, MCI i dones independents). Molts d'aquests estudis han estat inclosos (ampliats en alguns aspectes) en el nou assaig que ha publicat Edicions «El Jonc»: la història de la transició que ha sortit al carrer amb el títol de *No era això: memòria política de la transició*. A les pàgines de la revista *L'Estel*, i des del mes d'abril de 1994 fins al moment en què escric (febrer de l'any 2001) han estat publicats (per entregues) set llibres referents a l'antifranquisme i a la transició, donant-hi especial importància al paper de la cultura en la lluita antifranquista (especialment evident en l'obra editada l'any passat en la col·lecció d'assaig d'«Edicions de 1984, Barcelona»). S'ha de tenir en compte que, per a la majoria de capítols de *Cultura i antifranquisme*, però també d'a-

questa nova aportació a la nostra història més recent, *No era això: memòria política de la transició*, he aprofitat moltes de les investigacions fetes quan era col·laborador habitual del diari *Balears*. Són els més de dos-cents articles damunt fets de la nostra història (des de l'Edat Mitjana fins a la transició) que aparegueren en la secció «Fets i personatges» d'aquell diari, des del mes de setembre de 1996 fins al juliol de 1998, moment en què, per motius professionals, vaig entrar a col·laborar en el diari *El Mundo-El Día de Baleares*. També s'hi han recollit (i ampliat) estudis publicats a la revista *El Mirall*, de l'OCB, i *Lluc*. S'han actualitzat moltes de les investigacions culturals i històriques publicades en les revistes i premsa de Ciutat (i el Principat) d'ençà l'any 1968 fins al 1984 (*Diario de Mallorca*, *Última Hora*, *Cort...*). Molt útil en aquests treballs que ens ocupen ha estat poder treballar amb l'ampli ventall d'articles que hi ha recollits en la meua col·lecció de premsa clandestina comunista (OEC, MCI, POR, etc) en la qual (especialment en la d'OEC) vaig col·laborar activament. Recordem que vaig ser cofundador de la revista dels comunistes de les Illes (*OEC Democràcia Proletària...*). Aquesta revista, la principal de l'esquerra revolucionària illenca, va ser fundada en el meu domicili de Ciutat.

Ara bé: els dos-cents articles publicats en el *Diari de Baleares* des del setembre de 1996 fins al juliol de 1998, juntament amb els dos o tres llibres publicats per capítols (més de cent articles de tres pàgines cadascun) en *El Mundo-El Día de Baleares* des del mes de març de 1999 fins al moment de redactar aquestes retxes (febrer de l'any 2001), formen la columna vertebral de *No era això: memòria política de la transició* publicat per Edicions «El Jonc»; i igualment de *Cultura i antifranquisme*, el llibre que edità l'any passat Edicions de 1984, de Barcelona.

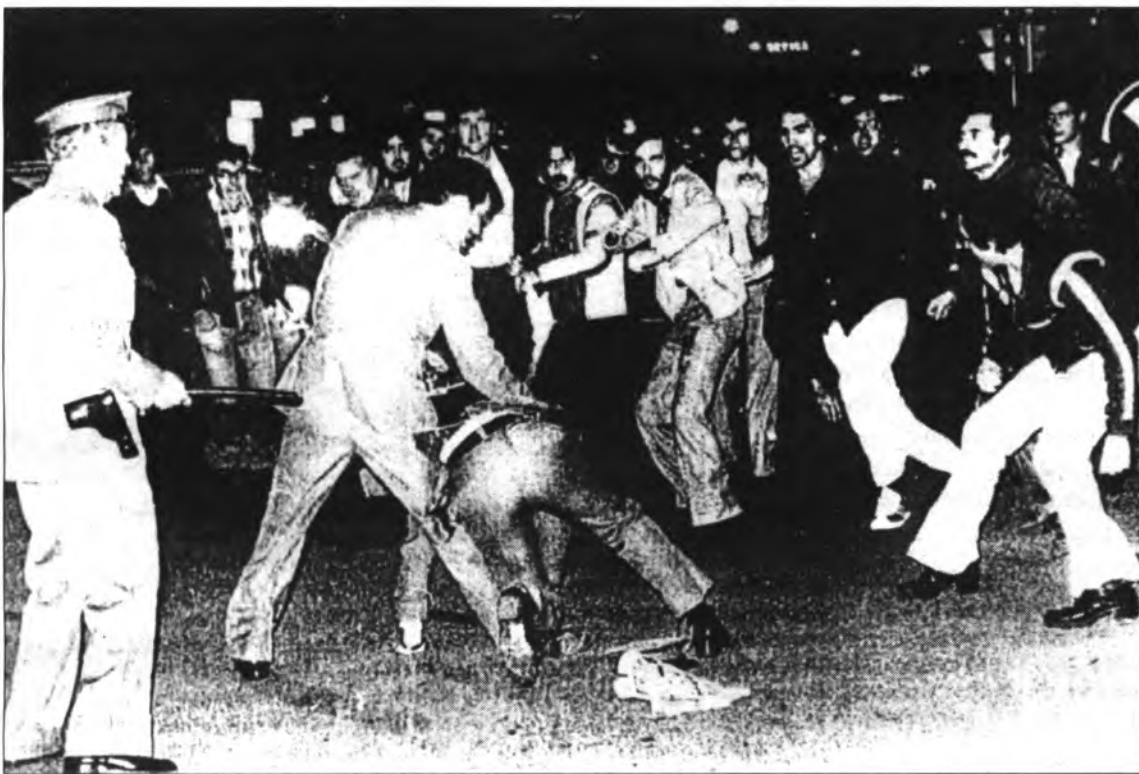
L'ANTIFRANQUISME A MALLORCA VII LLIBRE

de M. López Crespí

Cada quinze dies a L'ESTEL (d'agost de 2000 fins a l'agost de l'any 2001)
Per demanar números endarrerits, telefona al 971 26 50 05

EP!!!

PARES, EDUCAU-ME EN CATALÀ, A MALLORCA HI HA EL MEU FUTUR

Manifestació, a Palma, a la plaça de Cort, reprimida pels grisos amb la utilització de gasos lacrimògens.

Aquesta memòria política de la transició consta de trenta-set capítols (a part d'una introducció que situa l'obra en el context actual de la lluita de classes)

En *No era això: memòria*

política de la transició hom pot comprovar de seguida que l'esforç per anar bastint aquest arsenal historiogràfic, la memòria de més de vint-i-cinc anys de lluites populars, ha estat considerable. He pogut endinsar-me en

la història del moviment obrer i de la transició política armat amb tot aquest material previ del qual parlàvem una mica més amunt. I també, evidentment, de tota una sèrie d'estudis i llibres de consulta (alguns clàssics del

pensament marxista i revolucionari mundials) dels quals hi ha la referència corresponent en cada un dels capítols del llibre. Però és ben cert que sense la ingent acumulació d'articles, estudis, dades, diaris i revistes de totes les tendències, sense haver parlat amb molts protagonistes (la importància de la història oral), tot plegat com a producte de dècades de recerca i d'aplec de documentació, no hauria estat possible iniciar la feina. A part s'ha de recordar que el sotasignat ha participat directament en bona part dels esdeveniments que s'expliquen en *No era això: memòria política de la transició*.

Aquesta memòria política de la transició consta de trenta-set capítols (a part d'una introducció que situa l'obra en el context actual de la lluita de classes). Els dos primers, «La transició i l'oblit de la lluita guerrillera: el 'maquis' antifranquista» (I i II), són una constatació de l'amnèsia històrica a la qual pretesa esquerra i franquisme reciclat ens condemnen en temps de la transició i ara mateix.

Aquest combat per anar recuperant la soterrada història del moviment obrer continua amb capítols com «Recuperar la memòria de l'esquerra: el Bloc Obrer i Camperol (BOC) i el POUM (Partit Obrer d'Unificació Marxista) i «L'assassinat d'Andreu Nin i de Camillo Berneri».

Després d'aquesta breu introducció a les renunciacions (per part de l'esquerra oficial) als fets més importants desenvolupats per la classe obrera a través de la recent història ens endinsam en allò que (segons el nostre punt de vista) és el començament de la transició i els anys del redreçament del combat antifeixista i anticapitalista a tots els indrets de l'Estat. Parl dels capítols «L'inici de la transició: l'atemptat contra l'almirall Carrero Blanco», «La lluita de classes en els anys 70», «La transició i la memòria de la Revolució d'Octubre: el FLP, l'OICE (OEC), la LCR», «El Primer de Maig en els anys seixanta i setanta» o «Un informe secret: la debilitat del PCE illenc en els anys seixanta».Ω

El Trot és cosa nostra

Baltasar Estelrich; un històric del trot

MIQUEL ALEMANY I BAL·LE

El personatge que avui és protagonista d'aquesta secció dedicada al trot, prové d'una família felanitxera coneguda com de «Can Pancuit». Un avantpassat es dedicava al negoci dels cavalls, vivia a «Can Pancuit», d'aquí li ve el malnom que ha fet famosa aquesta nissaga. El seu pare fou un famós menador que conduïa cavalls trotadors a l'antic hipòdrom de Bons Aires, devora de l'Escorxador.

Li deien Bartomeu Estelrich, de malnom «Petiso». Fou un dels millors conductors de la seva època. Baltasar heretà del seu progenitor l'amor i les millors tècniques per saber menar cavalls de trot. D'ell rebé aquest consell que ha sabut transmetre als seus fills i als seus nets: «Els cavalls son com nins petits.»

Baltasar Estelrich conduí cavalls de trot als hipòdroms mallorquins amb èxit fins que la jubilació arribà en fer els 70 anys, edat exigida als menadors per retirar-se de la competició. Si bé la darrera vegada, que competí, fou el més d'octubre de 1989, en una cursa per a veterans, que guanyà amb el cavall «Gubbo Kuppa». Aquel dia, Baltasar demostrà que era un mestre en la conducció de cavalls.

Tingué dos fills, que també sortiren menadors com ell. Un d'ells fou Bartomeu Estelrich (1953-1998), de «Pancuit». D'ell, es pot dir que era la reencarnació mallorquina del famós auriga de l'Imperi Romà: Diocles de Lusitania. Aquest conductor de cavalls en el temps de l'Antiga Roma, sota el govern del emperador Trajanus, guanyà quasi 2000 corregudes i obtingué uns guanys de 35 milions de sestersis. Era per molt de ciutadans romans: «l'auriga perfecte».

En Tomeu «Pancuit» era el mateix cas, però aplicable al trot de la nostra terra. No tingué mai cap rival que li fes ombra, guanyà quatre vegades el Gran Premi Nacional i sortí diverses vegades a competir a l'estranger. La segona fill d'en Baltasar és n'Emerita (Na Meri, com és coneguda), no destaca tant com el seu germà, però es troba com una de les millors menadores de Mallorca.

Els nets de Baltasar Estelrich han seguit les passes del seu avi. En té dos: Na Pili Estelrich (filla d'en Tomeu) i Ponc Sebastià (fill de Na Meri) Ambdós es troben en possessió de la llicència d'aprenent.

Però els entesos creuen que de aquí a pocs anys esdevin-

dran jockeys destacats.

El passat dilluns 16 de abril, en Baltasar rebé un homenatge de l'hipòdrom al que tant d'èxits ha aconseguit. Una de les corregudes del progrma li fou dedicada. En Baltasar fou l'encarregat de lliurar el premi que porta el seu nom al jockey guanyador de la correguda:

Joan Pocoví Orell, que amb l'equí francès «Duc de ringeat», arribà primer amb un temps de 1'19"2.

Avui en dia, en Baltasar segueix assistint als hipòdroms de Mallorca per gaudir de les bones curses que ens ofereix tant Son Pardo, com Manacor.

A l'hipòdrom de Ciutat, té

una taula reservada a la sala V.I.P. Allà, acompanyat de la seva família gaudeix quan la seva filla o els seus nets, guanyen alguna correguda important.

També, en Baltasar dona ajuda i consells als menadors que li en demanen.

Amb la seva savièsa, arregla cabriols espanyats o dona bons consells perquè els nostres conductors puguin quedar ben classificats i guanyar.

Homes com Baltasar Estelrich, son un clar exemple a imitar per la gent del trot i per a futures generacions. Ω

Baltasar estelrich «Pancuit» el dia que guanyà el Premi Ciutat de Palma amb el Cavall «Marko» (any 1966, Hipòdrom de Son Pardo).

Còrsega: unes rocalloses en alta mar

PER QUIM GIBERT, LICENCIAT EN PSICOLOGIA PER LA UAB

A un salt de Sardenya i a unes hores en vaixell de les costes italianes de Ligúria i de La Toscana hi ha Còrsega, l'illa de les muntanyes que mai s'acaben. I, per tant, un indret de carreteres sinuoses que les festegen i de poblets que hi han quedat arrapats a mig camí. El frec a frec d'aquestes serralades rocalloses amb el mar les ha transformat en espadats costaners als quals fa por d'acostar-se. Precisament en aquests penya-segats, Hollywood hi descobrí l'escenari natural d'Els canons de Navarone.

Garrins, xais, cabres, vedellts, vaques, aparentment sense propietari, furguen aliment al seu aire entre pins, castanyers, alzines sureres, oliveres, arboreres i garriga que envolta el granit roig d'aquests enormes rocams. La Còrsega rural és feréstega i, vista de lluny, sembla un pessebre. Hi ha fonts abundants i encara s'usen els ponts de l'etapa genovesa, que permeten l'accés en aquests racons de món. Panteons, tombes i menhirs arrodoneixen un paisatge que fa palesa la importància del culte als morts entre els corsos.

Tot i que Còrsega fou mar-

ginada per l'imperi romà, la van cobdicar grecs, vàndals, bizantins, llombards, francs, sarraïns, anglesos... Entre els avatars de l'illa hi ha un període de presència catalano-aragonesa (1297-1458), caracteritzat per la rivalitat dels nostres reis amb pisans i genovesos. Seran aquests darrers els que posteriorment aconseguiran apoderar-se de Còrsega. Les contínues revoltes insulars i la incapacitat de Gènova per sufocar-les desencadenaran la venda de l'illa a França el 1768 per dos milions de lliures. Entre els nombrosos desafiaments dels partisans contra la metròpoli genovesa, el 1735 proclamaran la independència de Còrsega.

Un cop en mans de París, els corsos no afluixaran en la lluita cap al seu alliberament fins avui. Pasquale Paoli serà un dels caps independentistes del segle XVIII que més farà anar de bòlit els colonitzadors, mentre un altre illenc, Napoleó Buonaparte, natural d'Aiacciu (1769-1821), serà el malson dels irreductibles corsos. Si bé el famós general francès de jove va professar idees independentistes malgrat procedir d'una família col·laboracionista, finalment s'estimà més el

confort de la «grandeur». Paral·lelament la política jacobina de l'hexàgon iniciarà un procés d'afrancesament de Còrsega que amb el pas del temps gairebé ha fregat el genocidi identitari: «Estem redescobrint i reconstruint una memòria que ens era negada o amagada. I, per tant, que no existia», afirma Catalina Maroselli, advocatessa d'Aiacciu, la capital insular. «Nosaltres tenim una història, no podem pas renegar-ne», resava un dels opuscles de l'Associu di a Ghjuventù Naziunalista escampats amb motiu del 8 de desembre, diada que l'independentisme cors reclama com a Festa di a nazione.

Arran dels intents francesos per anorrear l'esperit cors, la llengua també n'ha sortit malparada: «Jo vaig ser educada en francès tant a casa com a l'escola. Els meus pares ja es parlaven francès. La repressió lingüística contra el cors ve de més enllà del segle XX. Ja els avis usaven el cors exclusivament entre ells», assenyala l'Antoinette Damiani, una corsa de mitjana edat. Amb tot, la llengua insular -amb moltes més semblances amb l'occità i l'italià que no pas amb el francès- encara és parla-

da a pagès. I amb el nou projecte autonòmic aprovat darrerament per majoria a l'Assemblea de Còrsega és possible revitalitzar-la. Ben mirat, els habitants de l'illa

sempre han manifestat el seu desig d'autogovernar-se: «So corsu e ne so fieru (Sóc cors i n'estic orgullós)», proclama una de les seves dites. Ω

L'independentisme cors ha arrelat entre els més joves. En aquesta imatge podem veure estudiants d'Aiacciu de l'Associu di a Ghjuventù Naziunalista amb l'autor d'aquest text.

Genealogies Mallorquines

JOAN ANTONI ESTADES DE MONTCAIRE I BISBAL.
TARJA INVESTIGADOR 159 MC. AHM

Cas somarer una família de cognom Mateu o Matheu

Al començament del carrer de l'Alba dit igualment carrer de baix, a Fornalutx, hi havia una caseta modesta coneguda per cas somarer. Es aquí que, al segle XIX, vengué a habitar un home que tenia una somarera i es nomia Guillem Mateu Quetglas.

Guillem Mateu Quetglas havia nascut, a Bunyola, el 5 de gener de 1834 essent el segon infant mascle de Guillem Mateu Muntaner i Bàrbara Quetglas Brunet. Per part de pare i mare els avis es deien Bartomeu i Bàrbara; el mateix dia fou batiat a l'església parroquial de Sant Mateu, pel vicari Miquel Marcus, amb els noms de Guillem Ramon Bonaventura.

El 31 de maig de 1863, també a Bunyola, es casarà amb Catalina Sebastiana Peiró Rotger (1838-1926) la qual treballava a casa d'uns senyors i era nas-

cuda a la parròquia de Sant Jaume, filla d'un fuster valencià nomenat Tomàs Peiró Torres i d'una menorquina que es deia Maria Torrebrull. Tenia, na Catalina Sebastiana una germana bessona, Vicenta Josepa. Tenim constància que el 1826 un Tomàs Peiró, que era agutzir de l'audiència, demanava divuit dies de permís per anar a Maó. És molt possible que es tracti del pare de Tomàs Peiró Torres, el fuster valencià casat precisament amb una menorquina com hem indicat més amunt.

En les seves joventuts, Guillem Mateu o Matheu (així és com surt escrit el cognom a la partida del seu baptisme) havia sigut soldat de milícies provincials puix tal condició consta en la partida de matrimoni.

El malnom de "somerer" és mes que probable vengui de la feina de traginer que, Guillem Mateu Quetglas, realitzava amb la ajuda d'una somarera. Ins-

tal·lat ja a Fornalutx, ara fa cent anys, que l'amo en Guiem Somerer tenia un fort enfrontament amb el tinent batle Josep Vicens Ros (Trota) gaudint, per un altre costat, de les simpaties del primer regidor del municipi o sigui el batle Gabriel Ballester Busquets.

Fills de Guillem Mateu Quetglas i de Catalina Sebastiana Peiró Rotger foren Bàrbara Maria, Guillem Catalina i Tomàs que nasqueren ja a Fornalutx.

Dels dos primers ho ignorem quasi tot, tan sols una llunyana i vaga idea d'una dona que li deien "na Bàrbara Somarera".

Guillem Mateu Peiró (en Guiem Somarer) estava casat amb Joana Maria Ripoll. Morirà el 1926 o sigui el mateix any que morí sa mare.

Catalina Mateu Peiró -casada el 1903 amb Joan Sastre Arbona comerciant fornallutxenc establert a França -trametrà el malnom als seus tres

al·lots Joan (l'únic nascut a Mallorca i l'únic que segueix la nacionalitat espanyola) Guillem i Salvador, si bé el primer posteriorment serà més conegut per "en Joan Ballester" per haver adquirit i reformat a finals dels anys cinquanta la casa de Can Ballester.

Tomàs Mateu Peiró (1869-1927) estava casat amb Maria Bisbal i Bisbal de Can Nyirvi (Fornalutx 1875 Pla de Na Tesa 1946,) germana del meu avi matern Antoni Bisbal Llaneras. Tenguèren dos infants. Un nin Guillem Mateu Bisbal (Fornalutx 1905, Marratxí 1983) que no deixà descendència de cap dels seus dos matrimonis, el primer celebrat el 1941 a l'església parroquial de la Santíssima Trinitat amb n'Antònia Oliver Perelló. I una nina, Catalina Mateu Bisbal (*1909) la qual passarà gran part de la seva joventut i maduresa com a serventa a una casa del carrer Isabel II a Sòller, la qual tampoc ha tengut descendència en el matrimoni que celebrà a Fornalutx el 26 d'abril de 1959, dia que complia els anys, amb l'empleat de les cases de la vila d'aquesta localitat en Jaume Antoni Arbona Ripoll.

Joan Sastre Mateu (1905-

1983) visqué molts anys a Nancy França. Es casà en primeres noces amb una fornallutxenca, Catalina Alberti i Arbona de can Cirerol (+1960) i en segones amb una sollerica d'ascendència bunyolina, Catalina Socias i Reinés. Quan les primeres eleccions municipals del 1979 era president del comitè local d'Unió de Centre Democràtic. Deixà quatre fills, Jean i François que habiten i estan casats a França. Michel casat amb na Maria Pellus Umbert, també resident a França i amb un fill nascut aquí a Mallorca i Jacques casat amb una al·lota belga i pare d'un nin, Olivier que habita actualment entre Fornalutx i el Port de Sòller.

Guillaume i Salvador Sastre Mateu nasqueren i moren a França on hi ha els seus descendents. Treballaren com a missatges a Moulins, l'empresa "Estades Freres" que regentava mon pare i un germà seu.

Salvador Sastre Mateu, durant la segona guerra mundial, fou presoner de guerra dels alemanys. Estant en captiveri entaulà amistat amb l'abbé Bouquillon un capellà francès que tots els anys - allà pels 60 - venia a passar tres setmanes de repòs a Fornalutx. Ω

Votaran amb el «Carnet Basc»

Les properes eleccions al País Basc estan generant una nova problemàtica interessant també per nosaltres. Per fi, una massa suficient de ciutadans han decidit de votar únicament identificant-se amb el Carnet Basc.

El debat entorn el sentit del DNI continua essent saludable. La suposada democràcia espanyola ens implica a tots els ciutadans com elements sospitosos, en la mesura en que som «fitxats» pel Ministeri d'Interior espanyol. El DNI, encara avui, és un instrument complet de registre i identificació en mans de la policia estatal.

El vocal del Consell General del Poder Judicial, Emilio Olabarria, s'ha pronunciat favorable a l'hora de considerar el Carnet Basc com mètode d'identificació personal, tot i que això, segurament no permetria la seva utilització per anar a votar. La Llei electoral ho impediria.

El nucli del tema és l'origen de la identitat. L'Estat no dona la identitat a les persones. La identitat és una qualitat personalíssima. En tot cas, hauria d'ésser la persona la qui si hauria d'adherir lliurement, o l'Estat respectar-la de la manera que fos. En d'altres democràcies, més madures, no s'exigeix un sistema tan rígid d'identificació personal. En certa mesura, o potser del tot, el DNI continua essent una rèmorra del sistema totalitari franquista. Totalitari, doncs en la mesura en que tothom està fitxat, queden molt poques maneres de desvincular-se de la vigilància que l'Estat exerceix sobre nosaltres. I, per tant, el mecanisme de la por sempre hi és latent. Sigui o no sigui el ciutadà, en qüestió, honrat i cívic.

Algunes iniciatives han tractat de laminar aquest fèrria obligació arreu dels Països Catalans. Per exemple, hi ha la proposta, posada ja en marxa, de creació d'un Cens Català, que d'alguna manera tractaria, indirectament, d'oferir un sistema d'acreditació seriós de la nacionalitat catalana. Aquesta lloable iniciativa, entre altres promoguda per n'Albert Bertrana, és un pas endavant per normalitzar d'altres medis d'identificació no estrictament espanyols ni polítics. La proposta s'està implantant de manera lenta, ja que xoca amb la manca d'oficialitat del projecte. No així, és el cas del Carnet Basc, el qual compta amb l'aval de la Llei de Seguretat Ciutadana que el convalida com un medi més, entre d'altres, d'identificació personal.

Una nova afronta contra el DNI, en una línia similar i motivacions similars tot i que amb d'altres objectius, és la que protagonitzen els grups de suport als 'sense papers'. Així, com ha declara-

rat En Jaume Llànsó, si ens desfem del DNI, tots serem una mica més lliures, inclòs els qui no el tenen perquè se'ls hi nega. Aquest grup ha encetat un valerós procés d'in-submissió contra el DNI, i cada setmana, es reuneixen i destrueixen públicament l'esmentat document de control social. Ja són centenars els qui ho han fet!

Els col·lectius d'insubmissió, normalment associats a moviments de no-violència, i amb una forta càrrega idealista, tenen un gran predicament en l'entorn juvenil català. De fet, van ésser ells, els que mitjançant un treball tenaç van aconseguir de suprimir el servei militar obligatori. Ara, sembla que les energies es dirigeixen a combatre

els mecanismes de control social de l'Estat. I, el DNI és un d'ells. No és una mala idea. El DNI, al cap i a la fi, és un anacronisme per desemmascarar. Ω

Llorenç Prats-Segarra Editor-adjunt de «Catalunya Campus» catalunyacampus@correu.vilaweb.com 6 d'abril de 2001

Nota de la redacció: Record que els europeus s'escandalitzaven en veure els carnets d'identitat espanyols franquistes amb les senyals dactilars, com si fóssim delinqüents. Animam als patriotes a fer-se el carnet d'identitat català que s'expedeix a la Llibreria ses Voltes de Girona.

Dites relacionades amb el vi

Val més vi poc fort que aigua millor.

Vell amic i vi vell són molt bons.

Verema en eixut i tindràs vi pur.

Verema en mullat i et sortirà vinàs, verema en eixut i tindràs vi pur.

Verema en temps eixut i tindràs vi pur.

Verema mullada, vi aigualit.

Vespres de vi, maitines d'aigua.

Vessar vi, bon destí, vessar sal, mal senyal.

Vi a tast, blat a mostra.

Vi agre i pa de sègol no fan bon treballador.

Vi agre i pa dolent, fan mala gent.

Vi aigualit, no fa profit.

Vi al pitxell i dona borratxa, pobre d'ell!

Vi amb les panses i aigua amb les figues.

Vi barrejat amb vi, verí.

Vi batejat no val un nap.

Vi batejat porta la seva aigua.

Vi batejat, el beure'l és penat.

Vi batejat, no en beguis, que és pecat.

Vi batejat, pitjor que l'aigua.

Vi bo no necessita pregó.

Vi clar l'amo fa cantar.

Vi d'ampolla, al matí or i a la tarda gorga.

Vi damunt de llet és ben fet.

Vi de bona olor, no li cal pregó.

Vi de grans és de mel, vi de premsa és de fel.

Vi de maig, poc i dolent.

Vi de marina, llenya d'alzina.

Vi de Sant Martí és el millor vi. Ω

JO TAMBÉ EM PLANTO

[08/01/2000] - Jaume Chalamanch i Fenosa:

Poema «Dotze hores VIII»

«Et ces légions de romanciers qui nous tiennent plongés dans le lac de merde...» Lanza del Vasto

Aquest té un nom gran com un cabàs i a l'altre, se'l disputen les editorials. Posen la plaga al dit, i estan amb els pobres, i denuncien el patiment dels pobres, i seccionen genials l'entreuix del pebrot. I els governs honoren llur tasca social i humana.

L'anaconda miralleja en la llengua de la confusió. No és quasi res, escriure i parlar per no dir res. El mèrit llueix en el sosteniment hàbil, fer-se una opinió, comptar per al calendari, estar ben empalat dins la civilitat, ser graciós dins i fora de casa.

Ai, beneït temerari! Ets un inoportú nat. Davant la Model, dempeus al Senat. Per què no fots foc al teu cor lliurat a Jesús? Com imagina el teu cap de trons i de Biologia que les escopinyes es fan gallards cormorans? Com respire esperança dins aquest tuf?

Avui, però, els pobres no enriqueixen encara més el rics, ni es greixen els tripons enfiladissos.

Enmig del fred i del vent, dotze hores durant, aquí hi ha llibertat planera, no hi ha cap espavilat, ningú suca pa a les ferides dels pobres.

Avui, els pobres no paguen res. Ω

Jaume

63

Després d'haver passat junts per la breu vida present, provarem de retrobar-nos a la propera infantesa.

74

Quan tingueu un gran amor que el cor reservi paraules.

Quan us arribi la set no us begueu tota la bassa. Encara que us lamenteu, és tard quan canvia el karma.

Tshang-iang Guiamtso (1683-1706)

Les poesies d'amor del sisè Dalai-lama del Tíbet
Ed.62-Empúries, Barcelona, 2000

RECORDA

Quan hakis llegit aquest periòdic, si no en fas la col·lecció, regala'l a un amic, veí o parent
EL PAÍS HO NECESSITA

Debat sobre l'Ecotaxa

El GOB acusa els hotelers de ser insolidaris i de no estar a l'altura de les circumstàncies

El rebuig del sector turístic a la posada en marxa de l'impost turístic constitueix una demostració d'insolidaritat per part d'aquest col·lectiu empresarial. Segons el GOB, el «no rotund» a l'ecotaxa posa de manifest, a més a més, la manca de visió de futur d'un sector econòmic que hauria de ser el més interessat en la conservació del medi ambient per a mantenir un mínim de qualitat turística.

El sector de l'allotjament, el de bars i restaurants, el dels transportistes, el del cotxes de lloguers, el d'agències de Viatges, el de les companyies aèries, etc... han de contribuir, d'una forma significativa, al manteniment dels espais naturals, a les millores ambientals..

Al mateix temps, el GOB vol recordar el fet que aquest sector està especialment subvencionat per l'Administració pública, tant la local, com l'autonòmica com l'estatal, al cap i a la fi finançat pels ciutadans. Basta esmentar plans i projectes com el d'Embelliment de les zones turístiques, la construcció i regeneració de platges, inversions estatals en la construcció de passejos marítims, promoció turística pública a través de l'IBATUR, etc... Al cap i a la fi projectes pagats per tota la societat i que han beneficiat als sectors turístics.

Tot i això el GOB no comparteix amb el Govern la totalitat del contingut de l'impost turístic, ja que des del nostre punt de vista aquest hauria de ser més car (especialment en l'estiu), dedicar-se fonamentalment a espais naturals i a medi ambient, a afectar a la totalitat de turistes que ens arriben. L'ecotaxa hauria de servir per frenar el desenvolupament turístic i residencial de les nostres illes. En tot cas l'actual impost pot ser un punt de partida per a la seva futura millora.

info@gobmallorca.com
<http://www.gobmallorca.com>
 Tel: 0034 971 721105 Ω

L'ecotaxa turística i la racionalitat

El passat 10/04/01, el Parlament Balear va aprovar, amb els vots en contra del PP, quelcom molt positiu pel sector turístic i pel medi ambient. El legislatiu de les Illes va tirar endavant la llei de l'impost sobre estades en empreses d'allotjament turístic, coneguda com l'Ecotaxa. La nova normativa, que promou el govern Balear, suposarà que sis mesos després de la seva publicació al butlletí oficial de la comunitat, tots els turistes més grans de 12 anys que no viatgin gràcies a programes socials subvencionats i que s'allotgin en establiments turístics, pagaran una mitjana d'un euro diari (unes 166 ptes.).

D'entrada, aquest ecoimpost indirecte és molt positiu, molt racional i molt progressista (cal felicitar al govern del Sr. Antich). També considero que s'hauria d'aplicar al Principat i sobretot a Barcelona -ciutat, a la Costa Brava i a la Costa Daurada, perquè representa una quantitat irrisòria pel visitant, però que amb un gran volum de gent es poden recaptar xifres de diners importants que han de servir justament per millorar les infraestructures turístiques i planificar amb més racionalitat, aquesta important activitat econòmica. Per altra banda, hi ha un fet molt clar que es produeix a molts municipis costaners, en el sentit que en els mesos d'estiu la població es multiplica per 4 per 5 i per deu, però els recursos dels respectius ajuntaments i d'altres administracions no augmenten en la mateixa proporció, la qual cosa provoca un empitjorament dels serveis o bé un augment de les fiscalitats als indígenes del municipi, cosa que és molt injusta perquè molta gent que viu i resideix en aquests municipis no es guanya la vida amb el turisme, i no en treu cap profit. Aquesta ecotaxa turística, és molt equilibradora, és la millor eina per fer pedagogia entre els visitants i la població autòctona, i la millor fórmula per començar a superar de debò el nefast model turístic de sol i platges, sorolls, flamenc, braus i mala gastronomia.

Esperem que el govern central no recorri aquesta bona iniciativa dels mallorquins i s'estengui l'exemple a tot arreu, per tal d'intentar oferir un turisme de qualitat, més cultural, més sostenible i menys agressiu al medi ambient i a les persones que no viuen del sector però que també tenen dret a descansar i a gaudir de la natura. Ω

JOSEP M. LOSTE i ROMERO

El PP no sap perdre

Els fets històrics de 1936 han ensenyat als catalans a saber perdre. No així als bascos. Ni molt menys als espanyols, que es van revenjar amb quaranta anys de franquisme feixista. La iniciativa del primer Estatut d'Autonomia va culminar amb la proclamació de la República Catalana.

Avui, el bascos, en general, estan portant la iniciativa. Fins als fets del 1936, la iniciativa va ésser catalana. Els bascos estan pitjant com ho vàrem fer nosaltres abans de la davallada històrica del 39.

Tanmateix, el que no ha canviat, és el tarannà dels espanyols. Ells no saben perdre. Per fer-ho, neguen l'evidència. Però no petites evidències, sinó clamoroses obvietats, com la nació basca i la nació catalana.

L'empeny espanyol per imposar-se damunt una determinada realitat és un fet senzill d'entendre. El culé seguidor del Barça, sovint s'ha de sentir perplex amb la voracitat dels jugadors del Real Madrid perdent per 0-3. Perden però volen guanyar. Neguen l'aritmètica dels fets. Un seguidor del Real Madrid, un nen del col·legi, deia que el Real Madrid havia guanyat. Després de consultar-ho al diari, efectivament havia perdut.

Els espanyols sempre volen guanyar, i per fer-ho, la manera més fàcil és simplement negant la realitat. El PP ho ha fet contínuament, com ara ho fa negant l'arrel basquista de la majoria social d'Euskal Herria. El PSOE va fer-ho des del moment en que creia ésser plural admetent ministres catalans per governar la «indivisibilitat espanyola».

El PP perdrà al País Basc però haurà guanyat. El PP vol guanyar encara que sigui il·legalitzant el 15% de l'electorat basc. El PP no vol admetre la majoria aclaparadora en contra d'una determinada concepció d'estat espanyol que existeix al País Basc i als Països Catalans.

El PP, com ho va fer el PSOE, no s'avergonyeix de la seva responsabilitat històrica. Si la República la van desensellar els espanyols avui com poden fer com si no hagués passat res?

L'estat espanyol va ignorar més de 300.000 presos republicans en els camps d'extermini nazis. El Sr. Serrano Suñer manté intacta la seva fulla de serveis en una plàcida vellesa. Quan tothom sap que ell va ser un dels responsables d'un holocaust emmascarat. Un holocaust que resta encobert per l'actual estat. La impunitat en la que viu el Sr. Serrano Suñer és una mostra més de la categoria humana dels espanyols.

La niciesa que perdura consisteix en no admetre altre expressió que l'espanyola. La veritat és, no obstant això, que existeix l'expressió catalana, la basca, ... La posada en marxa de la LOAPA II o Llei de cooperació autonòmica suposa un pas fatal. El PP persisteix. Com va fer-ho el PSOE.

No nego que existeixi l'Espanya eterna, doncs no tinc res contra els espanyols. Mantinc que existeix la Catalunya eterna. Des del 4 d'abril del 801, Barcelona és la capital del País Catalans. La nació catalana, de profundes arrels carolíngies, s'ha mantingut ferma en les seves conviccions. Nosaltres no tenim cap relació ni amb Covadonga ni amb Don Pelayo. La nostra emancipació és franca. Com continua essent-ho en tots els sentits.

La Reconquesta catalana i l'espanyola poden ésser més o menys paral·leles però són diferents. I, tot i l'evidència, els espanyols han continuat negant la màxima, fins al punt d'esborrar de la forma més immoral i amb violència la nostra història nacional. Ω

Llorenç Prats-Segarra.
 Editor-adjunt de «Catalunya Campus». 12 d'abril de 2001

Una altra actuació indigna /nt

Indigna i indignant resulta l'actuació que, de manera continuada, estan duent a terme els representants de l'INSALUD a les Illes Balears.

Per si no bastava amb la visita sorprenent de la Ministra de Sanitat a les inacabades instal·lacions de l'hospital Son Llàtzer de Palma, promentent una obertura que encara està per confirmar.

O amb les declaracions del Director Provincial, donant la culpa al Govern de les Illes Balears i a la Conselleria de Sanitat del retard en la finalització d'aquestes obres.

O amb el ball de dades que s'està oferint des de Madrid, respecte de l'acabament de les obres i la posada en funcionament d'aquest hospital.

O amb els projectes de rehabilitació de l'hospital de Son Dureta, que duren anys i més anys sense que s'arribin a dur mai a la pràctica.

O amb la inexistència de cap instal·lació hospitalària a l'illa de Formentera.

O amb la deficient atenció sanitària a l'illa d'Eivissa.

O amb la manca de concreció a l'hora d'atendre com cal les necessitats d'assistència hospitalària a l'illa de Menorca.

O amb el funcionament més que discutible de la Fundació que regeix el nou hospital de Manacor.

O amb l'encara inexistent primera pedra de hospital d'Inca.

Per si no bastava res de tot això, ara ve el senyor Director General d'INSALUD, Josep Maria Bonet, i s'atreveix a reconèixer públicament i amb la cara ben alta el fracàs rotund de la institució que dirigeix, pel que fa a la reforma necessària de l'hospital de Son Dureta. Ve a dir que «d'allò que s'havia dit fins ara, res de res». «Donde dije digo, digo diego».

Que han sorgit problemes en la segona fase del pla director d'un projecte iniciat l'any 1990. I res. Que s'indemnitzarà amb unes quantes quantitats milionàries l'empresa que s'havia de fer càrrec d'aquestes obres a Son Dureta - i que no les hi farà -. I punt. S'haurà de tornar a començar de zero!

Que, mentrestant, ¿continuarà havent-hi problemes greus i seriosos? Doncs, miri, que la gent d'aquestes illes s'aguanti com pugui. Que si ha pogut i sabut suportar situacions tan lamentables durant tants d'anys, se li ha de poder exigir que tenguí i mantenguí la capacitat de suportar-les durant els anys que facin falta. I punt.

¡La cara li hauria de caure de vergonya, a aquest senyor i a tots quants l'acompanyen i vénen de Madrid a prendre el pèl - i els doblers - a la ciutadania il·lenca!

No és de rebut que se'ns pugui tractar d'aquesta manera tan indigna i indignant. Les ciutadanes i els ciutadans de les Illes Balears ens mereixem molt més respecte del que ens està dispensant el Govern de l'Estat espanyol. En matèria d'atenció sanitària pública és del tot inacceptable.

Des del grup parlamentari del PSM-Entesa Nacionalista reclamam del Govern de les Illes Balears que es faci respectar molt més davant Madrid. Que no se'ns intenti tapar la boca amb la venguda a les nostres illes, sobretot en aquests dies, de gent que és molt famosa per les contradetes de Madrid.

Molt més que gent d'aquesta, allò que més ens interessa és que ens n'arribi l'embalum de recursos econòmics que ens pertoqueu, com a comunitat que està contribuint, i molt, a l'enriquiment de la resta de l'Estat espanyol.

Tot el que no sia això, serà ben debades i de rebuig. Ω

Mallorca, 6 d'abril de 2001.

Cecili Buele i Ramis Diputat del PSM-Entesa Nacionalista al Parlament de les Illes Balears

Els acomiadaments financers i els consumidors

La dictadura dels mercats financers reclama encara més beneficis pels accionistes. Els assalariats i d'altres classes subalternes cada cop tenim menys possibilitats de fer sentir la nostra veu, i que uns mínims drets socials siguin respectats. Cal, d'una vegada per totes que aquest invent malèvol anomenat globalització sigui desemmascarat i enderrocat. Cal que la gent estigui més ben informada per poder fer front al veritable l'enemic, que ens pot fer perdre molta qualitat de vida i dignitat ciutadana. Cal que els consumidors cada cop siguem més conscients que per damunt de tot som ciutadans.

Tota aquesta introducció, no és més que la constatació de l'aparició amb força d'un nou càncer social a Europa: els acomiadaments financers. És a dir, que empreses que tenen uns beneficis record, en un moment determinat, sense cap motiu econòmic concret, comencen a fer acomiadaments irracionals per la pressió que fa l'oligarquia dels seus accionistes. Dos exemples paradigmàtics d'aquest negatiu fenomen, són el cas del holding alimentari francès Danone i de l'empresa anglesa de grans magatzems Marks and Spencer. El més greu de tot, és que a l'estat veí, a l'Estat Francès, els poders públics i judicials, la societat civil i lògicament els sindicats i treballadors han reaccionat radicalment en contra d'aquesta flagrant injustícia social, i fins i tot s'ha iniciat una forta campanya en contra dels productes de l'empresa Danone; per contra als Països Catalans, gairebé ningú en parla d'aquestes qüestions, quan ens estan afectant molt més que a França simplement pel fet que el nostre estat del benestar és molt més tendre i el nostre mercat laboral molt més injust i salvatge.

Potser ja ha arribat l'hora que tots plegats deixem de parlar d'Euskadi i del sexe dels àngels i ens comencem a espavilar, i a pressionar els nostres adormits polítics, per tal de fer-los entendre que ja ha arribat el moment de dir PROU!! a tanta ignomínia desreguladora, a tanta injustícia social descarnada. Ha arribat l'hora de començar a fer servir -com a consumidors i alhora com a ciutadans- la nostra força, la força del poble sobirà, i a boicotejar els poca soltes neoliberals que volen prendre's el pa de la boca. Ω

JOSEP M. LOSTE i ROMERO- ARTICULISTA DE PREMSA

Nou atemptat foraster contra les tradicions més sagrades del poble mallorquí

Aquests forasters que han vingut a conquerir i a colonitzar Mallorca no són aguantadors. No prou satisfets amb l'espoliació fiscal de 132.000 milions de l'any 2000; no prou contents amb l'incompliment sistemàtic del REB (Règim especial de Balears); per si no hi hagués prou d'embrutarca nostra amb les estantisses «Feries de Abril», el colonialisme espanyol, borrarxò d'arrogància i de prepotència, ha fet una passa més en l'ofensiva per exterminar el poble mallorquí. En aquesta ocasió, l'atemptat ha consistit en profanar les processons de la Setmana Santa mallorquina amb «saetas» andaluses. Tomàs Darder, el president de l'Associació de Setmana Santa de Palma, que ara és víctima d'una campanya de linxament per haver fet el cartell de Setmana Santa en català, ho ha dit ben clar: «S'ha perdut part de la tradició il·lenca a favor de certs folklorismes forasters» (DM 18.4.2001).

Segons ha pogut saber el **Lobby per la independència**, el nucli dur d'on ha sorgit aquest atac cal anar a buscar-lo a la con-

fraria **Jesús del Gran Poder**, una confraria d'importació andalusa creada el 2001 i que té la seu a la parròquia de San Juan de Ávila situada al polígon del Llevant. Aquest xibiú d'odi contra els mallorquins està presidit per un foraster anomenat **José Gómez**. L'operació per tal d'espanyolitzar la Setmana Santa mallorquina compta amb el suport dels neofranquistes **Ricardo Pomar** (Cofradia Cristo de la Agonia) i **Antonio Enseñat** (V.C. Santiago Apóstol). Les intencions d'aquests individus són ben clares: en un termini de quatre-cinc anys fer desaparèixer el silenci característic de les processons mallorquines i substituir-lo per tota la cridadisa folklòrica forastera-andalusa a base d'ais!, saetas, esgarips, crits, planys, xiscles, bels, gemecs, mugits, miols, remeu-los, udols i més crider. Tot plegat insuportable. Un cop aconseguit això, la passa següent que tenen preparat aquesta colla de forasters és escometre contra els pancaritats, les panades, els robiols i els crespells.

Enguany han passat a Palma els mateixos aldarulls que l'any 1997 van passar a

Felanitx. Aquell any, quan els forasters maleducats i impresentables de la Casa de Extremadura, aplegats entorn del Cristo de la Capilla i de la Macarena, van embosssar la processó a base de «saetas», els mallorquins indignats, amb la raó que els vessava, van seguir el curs habitual de la processó amb la qual cosa aquesta va restar totalment rompuda i desfeta.

Lluny de lamentar aquests greuíssims incidents, el **Lobby per la independència** en fa una lectura absolutament positiva ja que estam convençuts que l'arrogància forastera-andalusa contra la llengua catalana i els costums més sagrats de Mallorca acabarà provocant a mig termini una rebel·lió furiosa contra allò que faci la més mínima pudor a andalusisme. Per tant, com més grossa la facin aquests forasters, millor. Vatural·lón! Tantes mosques van a l'ase que al final aixeca el cul! Des del **Lobby per la independència** animam tot aquest forasterum a anar a les processons de la Setmana Santa mallorquina a empenyar i a gemegar com més fort millor ja que estam convençuts que

al final tanta cridadissa ostentosa i histriònica farà que el mallorquí més tranquil i pacient acabi explotant en un atac de nervis rabiós. Ω

Ciutat de Mallorca, 18 d'abril de 2001

En nom del **Lobby per la independència**, signa: **Jaume Sastre**

PETITS ANUNCIS

SERVEIS PROFESSIONALS

Representants musicals que es posin en contacte amb "Marejol" per contractar actuacions a les Illes. Som un grup capdavanter al Principat. Tel. 933 593 632.

Necessit dona a hores per fer net. Hi ha molta de feina. Tel. 971 867 286

Tenc una empresa de manteniment de jardins i de piscines a la zona nord de Mallorca. Tel. 971 864 532 - 696 278 393.

Leo Casanova. Tarot, massatges curatius, medicina natural. Marqués de la Font Santa, 6-2. Cita prèvia 670 067 314.

PERSONALS

Atenció, catalans i catalanes independentistes. Vull cartejar-me amb tots vosaltres. Estic boja pel bon rock català: Sau, Els Pets, Lax'n'busto. No us talleu i escriviu a Marta. Indústria, 114-08030 Malgrat de Mar.

Als Països Catalans es fa molt bona música! M'agrada, però, en especial la que surt de Mallorca a càrrec d'en Tomeu Penya. Independentistes, si somnieu en una nació lliure plena de música catalana i de vibracions nostres, escriviu-me: Fran-

Si voleu vendre terrenys, solars o cases a Mallorca, vos oferim assessorament complet.
Tel. 971 265 005

cesc Bujet. Passeig del Migdia, 32-2-3-17200 Palafrugell.

Ens agradaria cartejar-nos amb al·lots i al·lotes que com nosaltres estiguin penjats/penjades per Lax'n'busto i que defensin la nostra llengua. Raquel Llagostera Costa. Gardènia, 4-08880 Cubelles.

Cercam gent entre els 18 i els 45 anys per excursions, sortides, etc. Abstenir-se els qui vagin de mala fe. Apartat 1.792 Ciutat.

Hola! Som una al·lota felanitxera. Som molt independentista, i estic boja pels Sau, pels Oculs i pels Pets. Segur que si m'escriviu feim una gran amistat. Som molt divertida. Adéu. M. Glòria. Carrer d'en Magallanes, 29-07670 Porto-colom.

Jove de 29 anys, fadrí, amb estudis universitaris, agradós i simpàtic, desitjaria conèixer al·lota formal de 20 a 27 anys. M'agrada el ball de saló i som bastant actiu. Anima't i escriviu-me a l'apartat 690 de Ciutat.

Capritxós, especial, diferent i atractiu jove de 27 anys, cerca dona independent i intel·ligent

que vulgui companyia, carícies, massatges i sexe durant les seves estades al principat, a canvi d'ajuda econòmica. Manel 907843901-973603214.

Hola, soc un noi de 16 anys i estic interessat en cartejar-me amb gent que també defensi l'alliberament nacional dels països Catalans. M'agraden "Els Pets" "Brams" i "Jo t'ho diré". Enric Blanc. C/ Montcada, 1 - 08291 Ripolllet.

Naturalesa, la mar, la muntanya, una pel·lícula, un cafè... si ests dona, atractiva i divertida, t'he de conèixer urgentment. Bútia postal 1174 - 07080 Ciutat de Mallorca.

Noi de 23 anys, independentista i romàntic coneixeria noia de similar edat, soltera de Girona per a sortir al cinema, a la platja, etc. Carles Lloveres carrer Rocacorba, 15 Vilablareix 17180.

Cerc femella per festejar fins a 39 anys, Òscar Pujol. Blanquerna, 58-07010 Ciutat de Mallorca.

COMUNICATS

Si voleu intercanviar

adhesius, revistes, informació, etc, sobre el tema d'alliberament nacional, escriviu a l'Associació «Xavier Romeu». Apartat de correus, 36. 43480 La Pineda. Tarragona.

El Consell Nacional Català ofereix diversos llibres, gratuïtament, a tot aquell que els demani, al voltant dels drets i història de la comuna pàtria catalana. Podeu escriure a l'Apartat 15.071 de Barcelona-08080.

Si voleu rebre informació sobre les Joventuts d'Esquerra Republicana (JERC), i rebre els nostres butlletins, escriviu ara mateix a: JERC-Illes. Santiago Russinyol 1, àtic. 07012 Ciutat de Mallorca.

Acció Cultural del País Valencià i el Bloc Jaume I ja és a Internet. Si voleu intercanviar propostes d'acció i lluita, o informar d'activitats, etc., podeu connectar: ACPV @vlc.servicom-es

Subscripcions gratis a còmics en català per a nins de 6 a 10 anys. "El Llaüt de Xàbia" -Apartat 53- Xàbia 03730 Patrocinat pel Magnífic Ajuntament de Xàbia.

Cursos gratuïts de llengua andalusa. Podeu adreçar-vos a: LLENGUA (Ensenians a Dittansia de la Yenwa Andalussa) P. Pedro Romana, 1-4-2-14007 Còrdova.

Lluita, la revista de l'independentisme valencià és a Internet: <http://www.estelnet.com/lluïta>.

Si voleu afiliar-vos a sindicats nacionals catalans: C. S. C * 93 4541188.

Oferim de franc cursos bíblics i subscripcions a revistes cristianes en català: Ajuda Evangèlica dels Països Catalans. Apt. de Correus 1.022. 12995 Castelló. Tlf. (964) 207607.

Els nacionalistes interessats per un sistema d'intercanvi cultural i turisme alternatiu per a nacions sense estat, podeu informar-vos a: Turisme Alternatiu: Bústia Postal 1.171 Castelló 12005. Es tracta d'un sistema de llarga trajectòria provada arreu del món, molt adaptable i econòmic.

Les persones interessades en les activitats de les Associacions i clubs UNESCO poden adreçar-se a la Federació Catalana de la Unesco: Mallorca, 207-08036 Barcelona. Tlf. 932534367.

Necessitam persones amb idees i ganes de tirar endavant la nostra llengua i la nostra cultura. Associació la Brúxola. Tlf. 93 4353323.

Coleccionau Fanzines? Voleu saber que fan els/les independentistes del Tarragonès? Subscriviu-vos al Butlletí del Col·lectiu independentista "El Timbaler de Bruc". Per 600 peles el rebreu cada dos mesos durant un any. Bústia Postal, 7-43893 Altafulla.

Si us interessen les llengües minoritzades de més a prop, adreçeu-vos a: **Llengües Vives**. Bústia Postal 5224/08008 Barcelona.

Si vol rebre l'*Euskara-ren Berripapera* (en foraster) gratuïtament escriviu a: Hizkunta Politikarako. Wellington Dukea, 2-01020 Vitoria-Gasteiz (Araba).

Classes particulars d'hebreu, grec i llatí a tots els nivells. Jordi 971242795

Piano Blues, Jazz, Rock. Classes particulars. Harmonia moderna. 971242795 Nanel.

A tots els valencians que vulguen contribuir a la construcció nacional del País Valencià. L'associació cívica

Tirant lo Blanc us espera. Som els nacionalistes valencians. 963879408.

Sóc professor d'una DIWAN (escola bretona) i escric i llig català. Envieu-me informació sobre els Països Catalans, especialment de tema d'ensenyament: Gràcies. Joel Donnart-44, Hent Frinaoudour, Penc'hoad-F-22860 Plourivou Breizh/Bretanya - Estat francès.

El Call, la revista dels jueus dels Països catalans és a internet. <http://www.fortunecity.com/victorian/cold-water/252>.

Acaben d'editar-se els Evangelis segons sant Mateu, sant MARC I SANT Lluc, en versió interconfessional, en llengua catalana, en cassettes i CD. El seu preu per joc és de 3.000 ptes. Posteriorment s'editarà l'evangeli segons sant Joan. També hi ha editat tot el Nou Testament en Braille en llengua catalana, i edició interconfessional. Són 22 volums, i es poden demanar a Mn. Joan Magí, Parròquia de sant Pere i sant Pau, 43007 Tarragona.

Ha nascut Correfoc!!! Una revista de literatura i Història catalanes. 64 planes 250 ptes. Col·labora-hi o fes-te'n subscriptor. Tlf. 971 200 810. Lluís.

BORSA DEL MOTOR

Si vol un cotxe nou de la nostra gamma, veni i en parlarem. Agència oficial Renault. Tel. 413867. Son Ferriol.

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A L'ESTEL

Nom.....DNI

Cognoms.....Tel.....

ATENCIÓ

- Escriviu un sol anunci per cupó
- Usau lletres majúscules
- Escriviu dins el requadre el text

Ompliu aquest cupó i envieu-lo a:
L'ESTEL. Apartat de Correus 124. 07600 S'Arenal de Mallorca

Si voleu una Mallorca lliure i independent d'Espanya, veniu al
LOBBY PER LA INDEPENDÈNCIA
Apt. de Correus 531

PAIS VALENCIÀ

Ressenya de la conferència: "CATALANITAT: VERGONYA I CULPA".

(Casal Jaume I de Carlet, 31 de març de 2001)

El passat 31 de març es va celebrar a Carlet, dins del cicle de conferències "*La catalanitat: una identitat sòlida*" (emmarcades dins del III CONGRÉS DE CULTURA CATALANA), una xerrada-col·loqui al casal Jaume I amb una nombrosa assistència (més d'un centenar de persones). L'acte fou presentat i moderat per Àngel Velasco i Crespo (filòleg, soci del casal i membre de l'esmentat Congrés), el qual va denunciar el fanatisme dels estats-nació (més tecnòcrates i opressors que no pas altra cosa) per no respectar la pluralitat i els drets inherents d'altres col·lectivitats o nacions (com el cas dels estats espanyol i francès envers tota la nació catalana o d'altres que d'una forma o altra l'integren), així com als dogmàtics dels drets individuals de certa intel·lectualitat que neguen, en benefici propi o del grup al qual pertanyen, l'existèn-

cia de "drets col·lectius". A més a més, va vindicar el paper de la cultura (crítica i radical), així com del diàleg i l'antidogmatisme, com a elements capaços de "dignificar-nos" com a individus i com a poble.

Seguidament, Domingo Mestre i Pérez (activista visual i artístic en funcions, com li agrada definir-se i que, segons ell, ja fa més d'una dècada que busca "l'ànima del nostre poble", però que encara no ha trobat ni rastre d'ella ni de la seua pròpia), encetà una "performance" (que acabaria després dels parlaments dels conferencians) molt crítica amb les identitats (especialment amb les "polítiques identitàries" d'avui en dia, més aventajoses, si cal, per aquells que governen) i contra l'individualisme insolidari.

Després, Quim Gibert, psicòleg del gironès, incidí molt especialment en l'averkonyiment (entès

també com a desànim, torbació, timidesa, culpa, etc...) com a forma de domini psicològic sobre un col·lectiu amb identitat diferenciada, com la nostra (dominada i minoritzada) amb relació amb altra (dominant), pròpia de l'estat o dels grups que ostenten el poder. En eixe sentit, denuncià el genocidi cultural que està patint el món catalanoparlant (que encara ha de passar, moltes vegades, per agressor i no pas com a víctima), al qual, sols li queda recuperar (conjuntament i des de tot el territori) l'autoestima i lluitar per la dignitat i la llibertat.

Tot seguit, Vicent Bello, també psicòleg (valencià) i autor d'un excel·lent assaig dels anys 80 titulat "*La pesta blava*" (on mostrava i denunciava l'hispanofeixisme del món "blaver" valencià), desenvolupà algunes consideracions al voltant de la funció contemporà-

nia de l'estat (dels estats) com a focus social hegemònic en la creació/destrucció de valors i mostrà les repercussions d'aquesta activitat sobre aspectes de la dimensió identitària, en un cas com l'estat espanyol que actua des d'una matriu ètnica castellana ("*racisme endohispànic*", com el va definir ell), lluny de qualsevol política democràtica que respectés la pluralitat. Al mateix temps, incidí especialment en els parany i dificultats de la consciència col·lectiva dels valencians (vinculades a emocions de culpa i vergonya, i sentiments de desvalorització) en afegir-se, a allò que ell anomena "*pressió ètnico-ideològica*" de l'estat, l'especificitat d'un estigma (l'anticatalanisme), que dificulta l'autoreconeixement desalienador.

Finalment, i en un local del mateix poble, es va fer un sopar on la diputada a les Corts València-

nes Dolors Pérez va presentar el llibre editat recentment "*PAÏSOS CATALANS SEGLE XXI: Identitat, societat i cultura*", que recull les propostes i resolucions (en diversos nivells, des del purament polític als estrictament socials, sindicals o del món comunicacional) del III Congrés de Cultura Catalana. Per acabar es va fer un recital musical a càrrec d'Òscar Briz i els cors d'Aram (tots ells músics de la comarca de la Ribera del Xúquer), els quals, presentaren el seu darrer treball titulat "*El Temps Ja Ha Arribat*", treball que barreja distints estils (funk, pop-rock, jazz, bossa o la cançó d'autor), les lletres del qual denoten moments i experiències viscudes, així com un compromís social i una actitud davant aspectes de la vida mateixa. Ω

Alginet, 5 d'abril del 2001
Àngel Velasco i Crespo.

Ens deixen?

Ens deixen viure en català? N O!!!

Com em de dir a aquesta gent que militen i voten a favor dels nostres INVASORS-OPRESSORS? la paraula correcta no és la de TRAÏDORS? saben que la TRAÏCIÓ és més repugnant que la de TERRORISTA o CRIMINAL? és per això, per amagar la seva TRAÏCIÓ que ens acusen de XENÒFOBS-RACISTES-FACISTES?-INTOLERANTS? és per això que ho fan els TRAÏDORS? TOT, TOT, això ho fan per no deixar-nos viure en català?.

Jo em declaro un fervorós XENÒFOB-RACISTA-FACISTA?-INTOLERANT- Si, em rebenta que vinguen gent de fora a robar-me el poc que tinc, la llengua i la tranquil·litat, i encara em rebenta més els TRAÏDORS... HE D I T!!.

Ara deuen rabiar un poc, no poden tirar aquesta lletra a la paperera com han fet fins ara que rabien !.

A part de la meua fogositat, tinc o no tinc RAÓ !!.

Aquesta no ho diran ni per TV ni per radio ni per premsa tampoc diran res els polítics del «atado y bien atado».-

Ho hen de fer nosaltres per INTERNET a VIVA VEU o amb «OCTAVETES SUBVERSIVES?». Ω

Josep Casalta-Vila Real

Blaverització del Bloc Nacionalista Valencià

N'Andreu de València diu: «Aquesta crec que és la base per una conjuntural (i desitjable) unió del blavers i dels catalanistes: el valencianisme. I no és necessari que es posen d'acord en com es diu la llengua que parlem, ni en la senyera, ni en el nom del país (les tres potes de la Batalla de València). Tot el contrari: BNV i Unió Valenciana i resta de grups han de defensar allò que creuen sobre les nostres senyes d'identitat; el contrari seria fals. L'important és si volem ser valencians o espanyols. Si els votants valencians es troben amb una aposta decidida pel valencianisme (un valencianisme econòmic, possibilista, realista, polític, de construcció veritable de país, d'administració assenyada de les diverses conselleries per tal de defensar els interessos valencians...), bastants d'ells crec que votarien per tal aposta. O no?»

I també respecte a l'amic d'Olot: «Per això la nostra construcció nacional (canviar la mentalitat de la majoria de la població) ho haurem de fer sense vosaltres (i no insinue que tingau de fer-hi res).»

Que està passant?? amics dels blavers..., ja no volem l'ajuda dels catalans?? ui ui... és que no feu

més que confirmar els meus temors, està blaveritzant-se el BNV?? a més, que malament accepteu les opinions de la gent del Nord, sembla que us haja picat el noi d'Olot.

Supose (no ho se cert, igual no) que no fa tant que alguns de vosaltres cridaveu als carrers «vosaltres blaversos sou els terroristes...» i ara ja no ho són, són amics, doncs a mi la paradeta que tenien a EXPOJOVEN em va tocar la moral, amb una rata penada blava i boniqueta... i tot ple d'aberracions lingüístiques...

JO NO TINC (I DE MOMENT NO VULL TENIR) RES EN COMÚ AMB LA MAJORIA D'AQUESTOS BRÒFEGS. No et dic que no hi haja gent «reconvertible» però segons estan ara?? no gràcies.

I en quant a l'ajuda dels companys i amics del Nord?? és clar que fa falta, per la pressió que poden exercir sobre el govern espanyol, i que nosaltres NO PODEM exercir ara per ara...

Mare de Dèu del Santíssim Socorro, algú em pot explicar açò???

Preocupadament, Ferran

La Tercera Via

Jo no vull un nacionalisme basat en l'exclusió de ningú (parle dels blavers) però sí que crec que és important deixar ben clares les bases del País Valencià que volem.

Cadascú dels valencianismes ha de defensar allò que crega veritat (senyera, llengua...) o convenient (política de dretes, d'esquerres...).

Jo crec en el País Valencià, en la confederació de Països Catalans (digue'm utòpic), en la unitat territorial, en la unitat de la llengua (catalana)...i crec que no cal disimular res, cal deixar ben clar quina és la nostra postura sense intenció d'espantar ningú excepte els espanyolistes.

Crec en tot això que dius (un altre utòpic, jo), però el fusterianisme (per entendre'ns)

espanta un sector significatiu de valencians (atiats per l'espanyolisme, per descomptat).

La qüestió, és: el catalanisme (el fusterianisme, el valencianisme tal com tu i jo ho entenem) té una base comuna amb els blavers i nacionalistes més o menys tebis?

Si la resposta és afirmativa (i jo crec que sí), els catalanistes i blavers han de formar un front comú nacional conjuntural i convèncer l'electorat: hem d'aconseguir vots. Sense vots podem tindre tota la raó del món, però amb això ens quedarem. Ω

Andreu de València

PAIS VALENCIÀ

L'anticatalanisme al País valencià

L'anticatalanisme és antic, en certa manera fou un substitut de l'antisemitisme quan a Castella i la resta els jueus foren expulsats. De tota manera, durant els Austries, la Cort de Madrid es planyien que «els valencians més s'estimaven els catalans que els senyors reis». Jo me'n recorde que, quan jo era menut (anys 60) els catalans eren considerats per tota la gent autòctona valenciana com a gent pròxima, almenys per Castelló, entre altres raons perquè les relacions laborals, comercials, familiars, etc. amb el Principat eren molt intenses (i encara ho són). En canvi diferenciàvem clarament entre «valencians» (catalans inclosos, implícitament) i «castellans» o «forasters» (inclosos andalusos, etc.). Els «xurros» era una mena de categoria intermitja: no els consideràvem forasters o castellans, sinó gent pròxima si bé no totalment integrats en la idiosincrasia indígena.

L'anticatalanisme per València i comarca té un parell de mentors fonamentals, diria jo: el republicanisme jacobí (Blasco Ibàñez i cia: un «xurro») i la requeença Ma. Consuelo Reyna-Las Provincias i el seu Frankenstein: Lizondo (que no sé si sabeu que era de Conca). I això quallà entre les classes dominants per raons de castellanització i d'interessos econòmico-polítics (lliurecanvisme-proteccionisme, tema de la competència portuària, sistema polític caciquil envers Madrid, etc.)

Ricard Colom

Andreu Moreno <andreumg@mail.ono.es>

Dius que CiU hauria de vetllar pels catalanoparlants... doncs no, a CiU tant li fot els catalanoparlants.

La prova la tens en el fet que no va aprovar el decret d'etiquetatge en català, tot i que hi ha molta gent que ho demana.

Per què? Perquè primer volia servir els interessos dels empresaris catalans, la majoria dels quals NO volen etiquetar en català (cal dir que d'uns mesos cap aquí se'n comencen a veure alguns, tímidament: FritRavich, La Selva, Codorniu, Paicoca... i altres empreses estrangeres, com impressores Lexmark [són holandeses, aquests] o la Peugeot [que són francesos]).

L'únic que vol CiU és mantindre latent un catalanisme suau, que li doni vots (per això abans d'eleccions CiU accentua el missatge catalanista), i prou. Els catalanoparlants de fora de Catalunya signifiquen tant com els ecologistes de Galícia, per ells.

Això sí que m'estranya, però explicaria per què Catalunya ha permès que durant més de vint anys el PV (País Valencià) haguera de sofrir (i encara avui en dia) el perill del secessionisme lingüístic. No dic que siguin els responsables de tal estupidesa, però tenint en compte el pes específic de CiU en més d'un moment de les legislatures espanyoles anteriors (amb PSOE i PP), potser hi podria haver fet res. Però açò que dic és possible que siga una interpretació meua agosarada i realment el perill del secessionisme no estiga gens ni miqueta a les mans de CiU sinó tan sols d'UV, PSOE i PP.

Dic açò perquè estic convençut que si els polítics valencians del PSOE i del PP digueren amb tota tranquil·litat que la llengua que parlem els valencians és la catalana, s'acabaria l'embolic, perquè el secessionisme segurament quedaria reduït a un minso 5%. I els valencians podríem preocupar-nos per unes altres coses.

Perquè qualsevol polític que negue la unitat lingüística, o és un mentider o un ignorant (Vicente González Lizondo, una vegada al menys i en una tertúlia reduïda, va comentar que sí, que el català i el valencià eren la mateixa llengua, però mai no va admetre-ho en públic: tot el contrari). Quan la gent s'adone que no és essencial que el nostre idioma siga distint als altres, un idioma personal i intransferible, haurem avançat molt.

No entenc per què hi ha gent que es nega a qualsevol contacte amb els catalans. La ciutat de València (no sé si altres llocs del PV) té un percentatge no sé si dir-ne «elevat» d'anticatalanisme. Cal trobar-ne la l'antídota, perquè l'anticatalanisme és una de les coses més estúpides que patim. Entendria abans l'anticastellanisme.

Algú sap les arrels de l'anticatalanisme? És un fenomen modern, antic...? Jo no sé si és un problema explicable pels historiadors, pels sociòlegs o pels psiquiatres. Estic perdut, i cada vegada que hi pense, em sorpren i no entenc res. Ω

Andreu Moreno

Bloc Nacionalista Gallec i País Valencià

Donat que he viscut a Portugal (província dels països gallecs), parle galego-portuguès i vaig conèixer amb nacionalistes gallecs només

Comentaré de manera rònega aquest cas, com ja vaig fer fa dos anys.

Hem d'imitar al BNG i el nacionalisme gallec en allò d'encertat que han fet.

Varen passar de l'esquerra radical independentista, es a dir de pactar amb HB, a plantejaments més socialdemòcrates tot i que dins de la coalició hi ha des de democristians fins a comunistes troskistes (crec). I sobretot varen oblidar el panportugesisme i s'estan dedicant a construir «unha nacion galega ceibe». Fins i tot acceptant una normativa secessionista de la llengua, cosa que no hem de fer pas nosaltres.

Josep Codonyer d'Olot

Nacionalisme gallec

El mes passat, un senador i ex-regidor del BNG, Anxo Quintana, va venir a la universitat d'Alacant per fer una xarrada sobre el nacionalisme junt a Ferran Puchades.

Durant la xarrada i en el dinar que vam tenir prèviament, ens va comentar un grapat de coses que tenen un paral·lelisme molt gran amb la situació del Bloc. Per exemple, va comentar que fins fa poc eren una força municipalista, i que van fer el salt quan van saber integrar els dos corrents del nacionalisme gallec: el galeguisme i el lussisme (us sona d'alguna cosa?).

En qüestió nacional, declaren la nació gallega, a la qual anomenen «galícia» (tot i que escriuen Galiza o Galicia indistintament), accepten una ortografia de mínims (diguem-ne secessionista), però reconeixen el lligam amb Portugal i consideren important convergir molt a poc a poc l'ortografia si augmenta el poder del BNG. Es manifesten internament sabedors que la llengua és la mateixa a Galícia que a Portugal, però no ho manifesten obertament al discurs de carrer.

Pel que fa a l'exercici de la sobirania, es declaren a favor de l'autodeterminació, però tenen un model d'estat hispanista: una unió federal de tots els pobles peninsulars (amb Portugal també), i ATENCIÓ, tenen un discurs un tant antieuropeista, perquè consideren que com està dissenyada la construcció europea lleva poder als pobles sense estat.

Però, ens va quedar molt clar que el camí que ens queda al Bloc si volem imitar el BNG és molt llarg, estem encara lluny. Per exemple, el compromís que tenen els militants del BNG amb la seua nació arriba al punt que estatutàriament tenen el deure d'estar afiliats a sindicats gallecs no estatals. Com veieu, estem lluny.

I, una cosa que em va impactar bastant, és que tenen un discurs molt més dur i molt poc moderat pel que fa a defensar els treballadors assalariats, el sindicalisme.

Una altra cosa que no sé si sabeu, és que la mateixa setmana que Zapatero va ser elegit Secretari General del PSOE, la nova secretaria d'organització va enviar una circular al PSPV-PSOE advertint que no pactaren massa amb el BLOC pel risc que es repetira el que els va passar a Galícia amb el BNG. Ω

Ferran-Octavi Martínez i Verdú

Declaracions de JOSEP-LLUÍS CAROD-ROVIRA (9/04/2001) a VilaWeb

<http://vilaweb.com/esmorzant/carod-rovira/>

Josep-Lluís Carod-Rovira, secretari general d'Esquerra Republicana de Catalunya (ERC), ha estat el primer convidat als Esmorzars a Can VilaWeb, una trobada informal que un cop al mes manté la redacció de VilaWeb amb els protagonistes de l'actualitat. Us oferim el seu comentari sobre el País Valencià i ERPV: Esquerra és un partit realista amb horitzons. Diem on volem anar però també que no podem esperar el dia de la independència per a governar. Al País Valencià especialment, crec que tots ho hem fet molt malament. I l'aparició d'ERPV va en aquesta direcció de reconduir l'independentisme i fer-lo part de la cotidianitat. Estic content perquè, a més, hi ha un acostament molt gran envers Esquerra Valenciana, que aporta persones importants com Carles Mulet o Aureli Ferrando. I hi ha contactes amb Valencians pel Canvi.

Al País Valencià és necessari articular una sortida al govern del PP. Jo crec en una fórmula unitària de les formacions progressistes en la clau més nacional possible. Això implica acords amb el Bloc i EUPV. I fins i tot, no descarto acords amb el PSPV, per exemple per una candidatura al Senat. Ω

HISTÒRIA D'UNA FOTOGRAFIA

Els padrins de sa Pobla

El molí d'aigua apareix a sa Pobla a mitjans de segle XIX. Hi ha informacions que ens parlen de molins devers l'any 1855. Però és a partir de començaments de segle -precisament quan els nostres avis són joves i estan en la plenitud de la vida- quan la construcció d'aquestes tan útils i aparatoses estructures esdevé una activitat frenètica. Som a 1910. Amb la força de les bombes d'extracció, primer mogudes per la força del vent i després amb l'ajut dels motors de benzina (el primer data del 1914 i va ser instal·lat a Son Tut) el poble canvia en mig segle més del que ho havia fet d'ençà la seva fundació en el segle XIII.

Més endavant arribarien els motors elèctrics (els primers es col·loquen l'any del casament dels meus padrins, en Rafel «Verdera» i na Martina «Ximbona»).

Molins d'aigua, motors de benzina i d'electricitat permeten multiplicar les terres de conreu. Ahora ja es pot regar, sembrar, conrear qualsevol cosa no solament a l'àrea de les sínies (les terres baixes del poble, molt apropades a l'Albufera). El terreny s'estén a força de braços (llevar macs, roturar, fer els pous, bastir els molins...) i noves i noves famílies poden viure i prosperar en indrets on en altres

segles només hi havia terra seca, pedres.

Miracle aquest que realitzaren els nostres avantpassats i que mai no serà prou lloat. Recordem -potser interressi els afeccionats a la història- que el famós cronista Jaume Binimelis ja escrivia en *Història de Mallorca* (parlant concretament de sa Pobla) que el nostre poble era «la vila més pobre d'aigües de quantes en hi ha a l'illa és sa Pobla, en tot el seu terme just hi trobam deu pous». Miracle de la feina i la suor dels nostres padrins i rededepadrins, la conversió d'aquelles extensions de secà en el verger del segle XX!

Però parlàvem dels rebesavis. De Francesca Torrens Comas «Nana» i d'Antoni Caldés Soler «Ximbó». Ambdós tengueren una filla única: la meva padrina Martina Caldés Torrens «Ximbona». La padrina «Ximbona» es casà l'any de la revolució soviètica (pel gener de 1917) amb el padrí Rafel Crespi Pons «Verdera» (germà del batle «Verdera», Miquel Crespi Pons).

De l'espòs de la padrina «Nana» poca cosa he pogut esbrinar. Com passa sovint amb la gent del poble, la gent que el conegué anà morint. En desaparèixer els companys de generació -i això s'esdevé molt ràpid!- cap signe resta del personatge, per molt famós que aquest

Els meus rebesavis: Isabel Maria Pons Bennàssar i Miquel Crespi Isern (els pares del batle Miquel Crespi «Verdera»).

hagi estat. De totes formes en els vells papers de la família encara he pogut comprovar que n'Antoni Caldés Soler «Ximbó» era fill de Llorenç Caldés i de Martina Soler Andreu. En Llorenç morí el 1898 i Martina Soler el 27 de gener del 1915, als setanta anys.

Jo encara vaig arribar a conèixer els rebesavis (el pares del padrí Rafel). Tenien per nom Isabel Maria Pons Bennàssar i Miquel Crespi Isern. Ambdós visqueren fins al dia de la seva mort en la casa pairal de Can Verdera (el número 9 del carrer de la Muntanya), i allà va ser on els vaig tractar. Moriren just quan jo tenia cinc

o sis anys, a començaments dels cinquanta, i va ser la primera vegada -un infantó de cinc o sis anys- que em vaig enfrontar amb la mort. És a dir, amb la seva presència externa: el cadàver a la sala gran de la casa de Can Verdera, el banc a l'entrada (per avisar els veïns que hi havia un mort), la saleta amb tot de cadires on les beates del poble venien a resar el rosari i, els homes, pegaven un tomb fins a la cuina on una amiga de la família (com era costum) tenia una ampolla d'anís, per a les dones, o de cassalla, per als homes. Després hi havia el ritus d'acompanyar el mort fins a l'església, on el sacerdot oficiava la

missa de difunts. El finat era acompanyat per la gent que havia anat a l'església fins davant «sa Fortalesa» (el nostre camp de futbol). A partir d'allà només els familiars acompanyaven el difunt fins al cementeri. Sacerdots i veïns en feien l'acompanyament i cadascú tornava a les seves ocupacions. Aquella darrera nit, el mort la passava a la sala d'autòpsies del cementeri. Al matí següent l'enterrava el fosser. Però en aquella època, abans de la mort dels avis, record que la majoria de carrers encara no eren asfaltats i els infants del carrer de la Muntanya jugaven a indis o al joc dels quatre cantons per aquells indrets, polsosos a l'estiu, plens de fang en els hiverns.

Però aleshores, quan els avis i rebesavis vivien al nostre costat ens preparaven bons berenars de pa amb sobrassada. Cap de nosaltres no imaginava que el temps era inclement amb les coses i les persones. Ningú no podia pensar encara que els poderosos molins d'aigua de sa marjal podrien esbucarse i els cadúfols de les sínies restar per sempre aturats, sense treure més aigua del fons de la terra poblada per regar llegum, els nostres arbres fruiters, les parres que ens donaven ombra a l'estiu. Ω

Miquel Verdera

L'arrel de l'amor

La història dels pobles antics (que durà mil·lenis i desembocà en la història de Roma) és la d'un canvi des de la comprensió personal i animal de la vida cap a un model social i estatal. Tota la història, des de la Roma imperial i el cristianisme (història que és encara la nostra) és la de la transformació de la comprensió social de la vida en comprensió divina.

Aquesta comprensió divina, i l'ensenyament cristià que s'hi basa, governa la nostra vida i es troba a la base de totes les nostres activitats pràctiques i científiques. Els homes de pretesa ciència, per no examinar sinó pels signes exteriors eixa manera divina, el jutgen anacrònic i creuen que no pot tenir per a nosaltres cap sentit (...).

Hi rau, majorment, la font de les més grosses errades humanes. Les criatures del més baix esglaó de la comprensió de la vida entren en contacte amb les manifestacions d'un pla superior. Però en lloc d'esforçar-se per copsar-ne el sentit i abastar el pla on podrien meditar el problema més intel·ligentment, el tracten amb llur més baixa comprensió prèvia. I llur decisió agosarada és tant major com que no comprenen de què estan parlant.

Molta gent de ciència estudia l'ensenyament del Crist sense superar el nivell de comprensió social de la vida. I tal ensenyament no els sembla sinó una fusió indeterminada i incoherent (...) No la jutgen sinó per les manifestacions externes: catolicisme, protestantisme, dogmes, lluites contra els poders civils. Talment són com sords que jutgen els sentits i les qualitats de la música només pels moviments que veuen fer als músics.

Alguns pretenen que l'ensenyament moral del cristianisme és bo, però exagerat (...). Repeixen el que els jueus afirmaven i no podien deixar d'afirmar; en no comprendre les paraules del Mestre, el crucifixaren.

Així, al parer dels entesos d'avui, la llei jueva "ull per ull i dent per dent", la del just càstig, formulada fa 5.000 anys, fóra més racional que la llei de l'amor (...).

Els predicadors de la fraternitat positiva, comunista, social, proposen, per auxiliar l'amor humà que s'esgota, l'amor cristià. Llur positivisme es fonamentava en l'amor a si mateix. Tal amor, en passar del jo a la família, i a la tribu, país...no cessa d'afeblir-se. Proposen, com a remei, un amor a la Humanitat sense amor a Déu: uns efectes però sense els fonaments originals.

Tal amor és impossible. On manca la comprensió cristiana de la vida, no hi ha amor cristià; per al qual, en efecte, el sentit de la vida rau en l'amor i en el servei a Déu". Ω

Lleó Tolstoi.

Si ho entenc que em «bomben»

No parlaré d'en PUJOL heroi de l'antiguitat, sinó d'uns altres més actuals, ja sabeu que a mi CATALA més del 90% de polítics intel·lectuals i periodistes m'acusen de XENOFOB - RACISTA - FACISTA - INTOLERANT? però que em «bomben» si entenc que fatxa el que per mi es l'hereu d'en Pedrpiño, Ferran Torrent... però no ho fa a «Postres de Música» allí és un altre; encara ho puc entendre menys d'Eliseu Climent, voldrà que li done les gràcies per haver-nos omplert tot el País Valencià de Casals? què son, reserves índies per poder parlar allí el valencià? perquè si és al carrer, TOT ES EN CASTELLÀ i els al·ludits encara no en tenen prou, encara en volen més GOLAFRES!!.

Algú ja ho diu, però per què no ho diuen TOTS ben alt i ben fort MALPARIT EL CATALÀ!! almenys els que no son XENÒFOBS ni RACISTES ni FASCISTES? ni INTOLERANTS, abans es deia VIVA FRANCO ara tindrien que dir VIVA EL CASTELLANO sobre todo en tierra catalana... VIVA PARA SIEMPRE!!! al mar los catalanes, todos no, los TRAIDORES se pueden quedar. (coses així podrien dir).

Després d'aquesta andanada, em quedarà qualque amic?, ja se sap, digues les veritats i perdràs les amistats.

JOUS VULL VALENCIANS COM SEMPRE !! FOTEUA FORA l'últim XIP que us han posat al cervell. Ω

Josep Casalta - Vila Real de Castelló

InfoSalut

(Fonts: AFP, EFE, Europa Press, Reuters Health Information Center...)

Les dones que s'acosten més als estàndards de bellesa que imposa la societat són les que estan més insatisfetes amb la seva imatge corporal i les que, per tant, tenen més riscos de patir desordres alimentaris, segons es desprèn del darrer estudi de the International Journal of Eating Disorders. L'estudi, realitzat amb 203 dones de 21 anys de mitjana, posa de manifest que les dones amb la cara més atractiva són les que se senten més insatisfetes amb el seu cos. Tot i que «els desordres alimentaris tenen moltes causes, que inclouen la genètica, el caràcter i factors biològics diversos, aquest estudi és important perquè ens dona un element més sobre el qual poder intervenir aviat», ha declarat el Dr. Seth Ammerman, professor de medicina adolescent a la Universitat de Stanford, Palo Alto, Califòrnia.

Només 3 de cada 10 dones espanyoles van al ginecòleg durant la menopausa perquè «desconeixen la necessitat de sotmetre's a revisions periòdiques i a tenir suport mèdic en aquest moment de la seva vida», segons va assenyalar divendres el doctor Rafael Comino, president de l'Asociación Española para el Estudio de la Menopausia, durant la primera «Quincena de la Menopausia en España», que ha tingut lloc durant diversos dies en diferents ciutats espanyoles.

La Food and Drug Administration (FDA) americana vol més respostes abans de donar la seva aprovació definitiva a la comercialització de la píndola abortiva RU-486, que a Espanya està disponible a les farmàcies dels hospitals des de fa poc. Tot i que no sé sap exactament quines són les preguntes que vol respondre la FDA, hi ha fonts que afirmen que l'agència nord-americana vol més precisions sobre la manera com aquest fàrmac serà empaquetat i venut i sobre les instruccions d'ús del medicament. Ω

Síndrome premenstrual (SPM)

Què és la síndrome premenstrual (SPM)?

Es considera Síndrome Premenstrual (SPM) el seguit d'alteracions que presenten algunes dones una o dues setmanes abans de l'inici de la menstruació.

La SPM afecta de 30 a 40% de les dones de 19 a 45 anys, essent el grup de major risc les que tenen de 25 a 35 anys. D'aquest 20 a 40%, hi ha un 2,5-5% de dones que asseguren que la SPM afecta el seu treball, la seva vida quotidiana i les seves relacions. No existeixen estudis clínics que documentin la SPM i el seu diagnòstic es fa verificant els símptomes cíclics en un calendari menstrual.

Quins són els símptomes de la SPM?

Els símptomes de la SPM es reconeixen perquè apareixen una o dues setmanes abans de la menstruació.

Aquests símptomes poden aparèixer a l'adolescència o dels 20 als 30 anys. Les molèsties comencen 7 o 10 dies abans de la regla i s'aguditzen dos dies abans que el període s'iniciï per disminuir un cop la sang ha baixat. Tot i que els símptomes de la SPM poden variar, es manifestaran gairebé sempre a les mateixes dates en tots els cicles. El principi i el final de la SPM es nota molt. De moment, s'han recollit més de 150 símptomes relacionats amb la SPM. Els agrupem tot seguit en 4 categories bàsiques:

Símptomes més comuns de SPM

Grup ansietat. Grup hipoglucèmia. Grup Edema. Grup depressió. Ansietat. Mal de cap. Guany de pes. Depressió. Canvis d'humor. Desig de Dolços. Extremitats inflades. Desorientació. Irritabilitat. Més gana. Dolor als pits. Tristesia. Tensió nerviosa. Cansament. Distensió abdominal. Confusió. Mareig. Insomni.

Què provoca SPM?

La causa de la SPM no està gaire clara, però se sap que apareix a causa del nivell d'estrògens i progesterona, les dues hormones femenines. Katrina Dalton, M.D., al Regne Unit, pensa que la SPM ve de la deficiència en progesterona. En canvi, el Dr. Guy Abraham de la University of California, Los Angeles, creu que es deu a un excés d'estrògens. I els doctors Allen Lawrence i Lisa Lawrence creuen que el problema ve d'una deficiència nutricional en magnesi i vitamina B6. Com deiem, les interpretacions del perquè de la SPM són molt diversos.

Com es tracta la SPM?

Alguns metges diuen que el tractament de la SPM ha d'anar dirigit als símptomes específics que provoca i que per tant han d'administrar-se diürètics i inhibidors de prostaglandines (antiinflamatoris no esteroïdes) per evitar la dismenorrea (dolor). Alguns psiquiatres aconsellen l'ús d'antidepressius, com la fluoxetina. També hi ha teràpies que inclouen anti-conceptius orals, dietes baixes en sal per reduir la retenció de líquids i sucre per evitar la hipoglucèmia.

D'altra banda, el Dr. Dalton del Regne Unit pensa que cal tractar-la amb progesterona natural i menjant poc i més sovint. Abraham i Lawrence, al seu torn, aposten pel magnesi i la vitamina B6 i l'eliminació d'aliments rics en calci, sucres refinats i cafeïna.

Els professionals es qüestionen entre ells. No hi ha res clar, però mentrestant, la Síndrome Premenstrual continua afectant milions de dones que no saben d'on els vénen els mals. Ω

La mort de na Rafi

La Rafi era una xicoteta que treballava a Sodepau i companya de Josep Maria Tur, de l'Espai Roig-Verd-Violeta.

L'autòpsia no ha pogut determinar les causes de la seva mort, però en les anàlisis toxicològiques de la sang apareixen traces de paracetamol i de fenilpropanolamina, components d'un medicament anti-gripal d'ús comú, que es ven sense recepta mèdica, anomenat «Vincigrip». Als Estats Units i posteriorment a altres països, els medicaments que contenen fenilpropanolamina han estat retirats del mercat per haver-se associat a la mort sobtada per infart cerebral, amb particular freqüència en dones joves. El seu company troba escandalós el manteniment d'aquest producte en el mercat a Espanya i la promoció del seu consum; n'exigeix la retirada i responsabilitats polítiques i judicials a l'administració i a la indústria. Per aquesta raó convocà a totes les persones i col·lectius interessats a una reunió el passat dimecres, 18 d'abril a les 19:30 h., a l'associació SURT, Bruc, entresòl 2a, de Barcelona. Ω

Dites relacionades amb la lluna

En lluna de Nadal, talla el pi i el verdal.

En la nova lluna, talla l'arbre que perd la fulla.

En lluna minvant no sembris ni un gra.

En minvant de lluna no sembris cosa ninguna.

Fins que la lluna d'abril no hagi passat, no donis l'hivern per acabat.

Estrella vora la lluna, tempesta segura.

Ets a la lluna, Bernat, perquè el diumenge has treballat.

Fer el viatge de la lluna, anar sencer i tornar en quatre bocins.

Fes les faves en lluna nova i les colliràs amb un cove.

Home de bé, és com blat de bona lluna.

Home nat en lluna fosquejant, al botavant.

La dona i la lluna, avui serena, demà bruna.

La foscor de la lluna assenyala pluja.

La lluna d'abril, malures mil.

La lluna d'agost clareja quan és fa fosc, vol ser com la de gener, però no ho arriba a ser. La lluna d'octubre en cobreix set, i si plou, nou.

La lluna de gener és la més clara de l'any.

La lluna de gener fa sortir la formiga del formiguer.

La lluna de gener i el sol d'agost són els millors de tots.

La lluna de gener, l'amor prevé. Ω

LA NOSTRA CUINA

Coques planes i farcides

Planes; és a dir, d'una sola fulla. Farcides; és a dir, de dues, una damunt de l'altra i, al mig--com les "panades" gallegues--, les in comptables varietats de companatge o mescla--simples o mixtes--, a base de verdures, carn o peix.

Quan el pa que menjaven les famílies, sobretot als pobles, era sempre de casa --de fleca, sols algun buròcrata-- no era infreqüent que la pasta no estiguera bona; és a dir, completa la fermentació, a mitjan mati, per tindre ja cuit i gelat el pa del dinar. Si tal ocorria, les dones prenen un o dos pans i, aplanant-los, feien una coca i, amb el polze, li marcaven al damunt unes ditades i li tiraven un llarg raig d'oli i uns bons pessics de sal. Finalment, la punxaven pertot arreu amb una forqueta i la duïen al forn. I a l'hora de dinar, apareixia eixa coca quasi divina, brescada, aromatitzada per l'oli d'oliva i el crostis d'or amb les lluentors de la sal. A Itàlia, país molt menys erosionat que el nostre en tants aspectes de les tradicions autòctones hem vist aquestes coques d'oli en fleques, exactament igual que les valencianes.

Amb composició semblant--farina, aigua, rent i oli--també duïen al forn, o duen encara, coques planes per al berenar, amb o sense vorettes de pessic, i decorades per damunt amb llesquetes de cansalada, sardines o anxoves, o fregits diversos: de ceba i tomaca, de tomaca, pimentó verd i pinyons, d'albergínies i tomaca... I tots els fregits viudos, o amb embotit de porc, o amb molletes de tonyina, melva, o altre peix.

Les coques farcides poden considerar-les com a pròpies totes les comarques del país: n'hem menjades de magnífiques, farcides de carns, o verdures o peix, a Almassora i altres llocs de la Plana o a les Hortes del Túria, el Xúquer i la Safor; és la Marina, però, el centre més popular i tradicional de la coca farcida. Creiem que res millor, en aquesta matèria, que reproduir les línies que ens ha enviat, a demanda nostra, l'autora de tantes pàgines admirables sobre Altea i la Marina, Carmelina Sánchez-Cutillas: "Es fan les coques de moltes maneres: una mida d'oli per dues d'aigua, farina de blat, sal i rent (1). Altres en compte d'aigua li posen gasosa i un pessiguet de bicarbonat. També canvien les mides de l'aigua i de l'oli, segons costum de la pastadora. Hi ha qui escalfa la farina de blat amb aigua bullint, afegint-li tal com va pastant. La farcidura es fa generalment amb cebes, alls, tomaques i pebreres fregides--com si fos un pisto, però sense carabassa ni albergínies--, i tonyina o melva. Son molt bones amb ceba a trossets, ben fregida, amb bledes i molletes de lluc o de melva."

Vegem també la pàgina expressiva que en Josep Guardiola i Ortiz un clàssic ja de la cuina alacantina, dedica a les "Coques amb tonyina": "Amb antelació es posa a dessalar un quart de quilo d'aquesta saladura i, a ofegar, dos de ceba finament picada; 100 gr. de tomaca, un grapatet de fulles de llorer, tot també picat, i 30 gr. de pinyons.

Sobre el marbre un quilo de farina de blat, i un quart de quilo de sagí de porc; ben treballada la mescla, la posarem en un atifell i tirarem sobre la pasta un quart de litre d'oli, del millor, rusent, procurant travar-la amb el cullerot de fusta i, si per haver-la escalfada massa no bo aconseguirem, li de torrar afegirem un poc d'aigua i, en tot cas, una copeta d'aiguardent anisat.

Amb els punys es treballa més durant una bona estona, sempre tenint en compte que no ha de quedar fina i compacta, sinó un poc disgregada, però que, després de fenyuda, permeta d'estendre-la fins aconseguir la primera necessària. Col·locada damunt d'una post o marbre enfarinats, se l'aplana a fi de deixar-la d'un mig centímetre d'espessor i es retalla amb ganivet, procurant que quede doble llarga que ampla, i amb els cantons rodons.

Feta a bocinets la tonyina amb els dits, es mescla amb la fregitel·la i s'estén damunt la pasta; damunt d'una fulla de paper es lamina, com més prima millor, una porció de pasta, i girant-la, cobrirem l'anterior; es tanca amb una vora menuda, s'unta amb ou batut emprant el pinzell, i es cou al forn.

En les revetles de Sant Joan i Sant Pere es fa Alacant un consum enorme d'aquestes boníssimes coques de tonyina.

(1) Llevat, i especialment la porció de llevat barrejada amb aigua i farina.

L'home urbà

VICENÇ
DE SON RAPINYA

Encara que sembli estrany
puc sentir a prop de casa,
el dolç remor dels aucells
que nien a dalt les branques.

Enmig del paisatge urbà
de fums, i ciment curull,
sembla encara més humà
els ocells sentir cantar.

Tot i què sembli mentida
dins l'aire puc olorar,
la sentor del pa calent
finit de sortir del forn.

En un món buit de sentit
on sol haver-hi maldat,
de tan en quan m'ha envaït
l'alè, de neta i pura amistat. Ω

Bones Festes de Pasqua

<picamall@ono.com>

Bones festes, les de Pasqua,
vos desitja un diputat
que és d'esquerres, i treballa
per canviar l'actualitat.

Defensant Mallorca parla
a les gents que l'habitam.
¡Més empenta, fort reclama,
pel projecte nacional!

Despleguem les quatre barres
cap als quatre vents del món.
Despleguem-les ben ufanes,
sense por ni cares llargues,
amb l'orgull de ser qui som.

Despleguem nostra cultura
cap als quatre vents del món.
Despleguem-la a gran altura,
sense por ni cap fissura,
amb l'orgull de ser qui som.

Molts d'anys!

Mallorca, 14 d'abril de 2001.
LXX Aniversari de la proclamació de la República a l'Estat
espanyol. Ω

CIL.

El poble de Moisès contat pels savis d'Israel

Primer temps: el qui és

El dia que feia cinc Moisès va dir:

-Senyor, Senyor, mereixen ells la salvació? Per ventura no s'han tacat de pecat?.

Déu va respondre:

-Fica la mà contra el teu pit, i trau-la'n tot seguit.

Ell hi ficà la seua mà i tot seguit la'n va traure: s'havia tacat de lepra.

-Torna a ficar-la al teu pit i trau-la de bell nou.

Ell ho va fer: la seua mà ara era pura. I Déu hi va afegir:

-Així com puc llevar de la teua mà la lepra, Jo puc traure el pecat de l'ànima d'ells.

El dia que feia sis Moisès va fer:

-Però, com els donaré de menjar en els llargs camins? On trobaré jo menjar i beure per a tot un poble?.

Déu va respondre:

-Hi havia blat quan la terra no existia? Quan el cel no existia hi havia aigua? Aquell qui va traure del no-res la terra i el cel, pot traure del desert l'aigua i el pa.

El dia que feia set Moisès va dir:

-Però si jo et vaig darrere, vindran ells a mi, Senyor? Em creuran, si jo et crec? Dóna'm un senyal perquè em vinguin darrere: dis-me el teu nom per tal que ells em creguin.

-Jo sóc la força, Sebaoth; sóc la paciència, Xadai; sóc la justícia, Elohim; sóc el perdó, Adonai. Però guaita els quatre signes novells que he gravat a la teua gaiata: ells contenen el nom que conté tots els meus noms i potències perquè volen dir: JO SÓC EL QUI ÉS. Vés i digues als hebreus: EL QUI ÉS és amb mi.

Segons temps: l'exemple de l'oliva

I Moisès deia als hebreus:

-Germans meus, germans meus, ai de vosaltres! I ai de mi! Tant de bo pogués morir per salvar-vos de la mort.

I per ells fabricava el maó, cavava el cavalló, duia la feixuga càrrega, per ells soterrava els morts. Els càntics que en un altre temps cantava Jozabeth es despertaven adins el seu cor, i cantava un Messies de pau i justícia que vindrà una diada per salvar els homes. I Moisès cavil·lava:

-Per què no ve a salvar els hebreus?.

Una nit, capficat a consolar desventures, uns altres conhortos es van barrejar amb els seus: Moisès va reconèixer la veu de na Jezabeth, la qual, amb Amran, Aaró i Míriam, recorria el país de Gosén. Els quatre recordaven als hebreus el Déu invisible que havien abandonat. Però els hebreus no escoltaven: escopien per a mostrar disgust; o bé, plens d'una sobtada bogeria, es posaven a riure i a botar fent voltes, o allargaven la mà d'un munt de taulells i els llançaven a la cara dels qui els portaven a Déu. I Moisès cavil·lava:

-Serà potser per això que s'han guanyat aquesta misèria?.

Israel és comparable a l'oliva: quan és a l'arbre, la cullen, la porten al molí, l'estoven i tot seguit l'envolten de cordes i la carreguen de pedres; aleshores dóna l'oli; igualment Israel: els pobles de la terra en fan presa, tot seguit el colpegen, el lliguen a la cadena o a l'anella, l'enfonsen en presons, l'esclafen sota els peus dels estrangers: llavors Israel dóna, com un oli, la seua pregària a Déu.

Tercer temps: com comprar un poble

Però no tots els hebreus eren esclaus. N'hi havia també qui afegien terres a terres, collites a collites, canviaven el coure i les joies; asseguts, en els propis vergers amb fontanelles d'aigua, en llurs sales amb imatges pintades per les parets, tenien per amics els fills d'Egipte; i, igual que ells, anaven amb les cames i els múscles nus, la carn maquillada; i, com ells, en comptes de dir-se Phanuel o Paniel o Ossiell, es deien Metis, Tetis o Atotis.

El més ric, Koratx, fill d'Izhar, anomenat Koractis per als egipcis, tenia les claus dels tresors del Faraó.

Però la seua riquesa era ben diferent de la que en un altre temps tenia Josep, perquè en Josep tenia compte de tothom. Koratx, en canvi, sols en tenia d'ell mateix; i quan en Josep passava, les filles de reis li llançaven anells de les finestres estant, i collars, però quan passava en Koratx, els fills dels pobres al carrer es giraven per a escopir.

Quan els hebreus amb el cor egipci van escoltar el disseny de Moisès i l'esperança de llurs germans, una gran temor els va caure damunt.

I Koratx enviava, com a emissari, entre els esclaus de Gosén, en Datan, qui mormolava a cau d'orella:

-Per què marxeu? En Koratx té poder en el poder del Faraó: ell us farà més lleugera la servitud. Ω

L'ESTEL

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom.....
.....
Adreça.....
.....C.P.....
Població.....
C.I.F.....Tel.....

M'interessa una subscripció

ANUAL 5.000 PTS (30,05 euróns)

Rebut domiciliat a un banc o caixa

Banc/Caixa.....
Adreça.....
Núm. entitat.....Núm. sucursal.....
Compte núm.....

Firma

**Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Apartat de Correus 124
07600 s'Arenal de Mallorca**

El Vell camí

FERRAN MARGARIT

El vell camí de l'alba

Ens l'han robat

Darrera la carena

S'hi albirava la mar

Ara, no sabem si hi és

No sabem com s'hi va.

Ens han robat les fites

Han tret els senyals,

Que vingui un capità i ens
mostrí

El vell camí d'abans.

Veniu companys, lluitem,

I tornarem a ser grans.

Serà una gran conquesta,

Tornarem a veure la mar,

Una mar ampla i oberta,

Per a la nostra veritat. Ω